

**ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN NAM TỪ LIÊM
TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ TÂY MỖ**

**SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM
MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG
TỔ CHUYÊN MÔN Ở TRƯỜNG THCS
THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

Lĩnh vực/Môn:	Quản lí
Cấp học:	THCS
Tên tác giả:	Đoàn Thị Thanh Hương
Đơn vị công tác:	Trường THCS Tây Mỗ
Chức vụ:	Hiệu trưởng

Năm học 2024-2025

**ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN NAM TỪ LIÊM
TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ TÂY MỖ**

**SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM
MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG
TỔ CHUYÊN MÔN Ở TRƯỜNG THCS
THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

Lĩnh vực/Môn:	Quản lý
Cấp học:	THCS
Tên tác giả:	Đoàn Thị Thanh Hương
Đơn vị công tác:	Trường THCS Tây Mỗ
Chức vụ:	Hiệu trưởng

Năm học 2024-2025

UBND QUẬN NAM TỪ LIÊM
TRƯỜNG THCS TÂY MỖ

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày tháng..... năm 2025

ĐƠN YÊU CẦU CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN

Kính gửi: Ủy ban nhân dân quận Nam Từ Liêm

Tôi là tác giả:

Số TT	Họ và tên	Trình độ chuyên môn	Bộ phận, Đơn vị công tác (hoặc) số CCCD/Hộ chiếu và địa chỉ liên hệ	Chức danh	Tỷ lệ (%) đóng góp vào việc tạo ra sáng kiến (ghi rõ đối với từng đồng tác giả, nếu có)
1	Đoàn Thị Thanh Hương	Thạc sĩ	Trường THCS Tây Mỗ	Hiệu trưởng	100%

Đề nghị xét công nhận sáng kiến: "**Một số biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THCS, thành phố Hà Nội**"

Đã áp dụng/áp dụng thử từ ngày: 5/9/2024 đến tháng 3/2025 Tại trường THCS Tây Mỗ.

Hiệu quả chính:

Sau gần 2 năm triển khai triển khai, tỷ lệ giáo viên trong tổ chuyên môn tự tin trong việc tổ chức sinh hoạt chuyên môn tăng lên 80%. Các giáo viên đã có khả năng thiết kế các hoạt động mới mẻ và hấp dẫn hơn cho học sinh sau những buổi sinh hoạt chuyên môn chất lượng.

Các hoạt động sinh hoạt chuyên môn được tổ chức đa dạng hơn: từ việc mời các chuyên gia hướng dẫn về lý thuyết đến thực hành các buổi sinh hoạt chuyên môn; sinh hoạt chuyên môn sâu theo nhiều hình thức: các buổi tự đào tạo, sinh hoạt chuyên môn dưới dạng chuyên đề, các kỹ năng cần sử dụng trong các bài dạy. Mỗi tuần đổi một hình thức sinh hoạt chuyên môn. Các hoạt động khác của tổ chuyên môn cũng đáp ứng được yêu cầu. Học sinh đã sôi nổi tham gia với khoảng 85% trong số đó đánh giá cao những hoạt động khi giáo viên thay đổi, đặc biệt còn làm chính học sinh có sự thay đổi tích cực để tham gia vào các hoạt động của giáo viên tổ chức hoặc tự thiết kế các hoạt động tương tự.

Kết quả khảo sát học sinh sau khi thực hiện các hoạt động của tổ chuyên môn cho thấy hơn 70% học sinh cảm thấy các hoạt động này rất hữu ích, giúp họ có cái nhìn rõ hơn về phương pháp học tập, cách tiếp cận tham gia các hoạt động,

khả năng thích ứng với các hoạt động và phương pháp theo chương trình mới; tự tin trong các bài kiểm tra.

Những người tham gia áp dụng thử hoặc áp dụng sáng kiến lần đầu:

TT	Họ và tên	Địa chỉ	Ghi chú
1	Trịnh Thị Thanh Huyền	Tây Mỗ - Nam Từ Liêm – Hà Nội	
2	Nguyễn Thị Thu Loan	Tây Mỗ - Nam Từ Liêm – Hà Nội	
3	Nguyễn Thị Vân	Đại Mỗ - Nam Từ Liêm – Hà Nội	
4	Bùi Thị Chúc	Tây Mỗ - Nam Từ Liêm – Hà Nội	

Tôi xin cam đoan mọi thông tin nêu trong đơn là trung thực, đúng sự thật và hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật.

Bộ phận/đơn vị áp dụng
(Ký và ghi rõ họ tên, đóng dấu)

Người yêu cầu công nhận
(Ký và ghi rõ họ tên)

Đoàn Thị Thanh Hương

Trường THCS Tây Mỗ

BẢN MÔ TẢ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA SÁNG KIẾN

(Đính kèm Đơn Yêu cầu công nhận sáng kiến số...)

Tên Sáng kiến: " *Một số biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THCS, thành phố Hà Nội* "

Tác giả/Nhóm tác giả: Không phải nhóm tác giả

1. Thực trạng:

1.1. Các vấn đề tồn tại trước khi thực hiện sáng kiến, có thể là các khó khăn, bất cập, hạn chế, nhu cầu công việc mới phát sinh.

1.1.1. Thực trạng chất lượng sinh hoạt của tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở

Chất lượng sinh hoạt của tổ chuyên môn quyết định đến chất lượng hoạt động của tổ chuyên môn, bởi vì chất lượng sinh hoạt chuyên môn có hiệu quả sẽ góp phần xây dựng và củng cố chất lượng tổ chuyên môn và ngược lại tổ chuyên môn vững mạnh kéo theo chất lượng sinh hoạt chuyên môn cao và hiệu quả giáo dục của nhà trường sẽ được nâng lên.

Xác định được tầm quan trọng và cần thiết của vấn đề này, trong thời gian qua lãnh đạo Sở, Phòng GD&ĐT Quận đã tập trung chỉ đạo các đơn vị trường học quan tâm chú ý đến chất lượng của nội dung sinh hoạt chuyên môn, cụ thể là: đã ban hành các văn bản chỉ đạo về cách thức tổ chức sinh hoạt chuyên môn; mở nhiều lớp tập huấn bồi dưỡng và các hội thảo, báo cáo chuyên đề về chuyên môn và nghiệp vụ cho giáo viên, qua đó đã làm chuyển biến theo chiều hướng tích cực về hoạt động chuyên môn ở các tổ chuyên môn trong các trường THCS. Điều đó, được thể hiện qua sự nhận thức và đánh giá của cán bộ quản lý giáo dục và giáo viên, có 58,24% ý kiến cho là cần thiết phải nâng cao chất lượng sinh hoạt của tổ chuyên môn và 62,35% cho là thực hiện vấn đề này là quan trọng. Tuy nhiên, việc thực hiện vấn đề này trong thực tế ở các nhà trường cũng còn tồn tại những hạn chế nhất định, bởi vì còn tới 15,88% ý kiến của cán bộ quản lý giáo dục và giáo viên không thực hiện, 22,94% đôi khi thực hiện và 34,71% cho là nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên môn có tầm quan trọng không đáng kể (quan trọng ít).

1.1.2. Thực trạng phát huy vai trò tự quản lý hoạt động chuyên môn

Quản lý hoạt động chuyên môn ở các trường THCS, mọi hoạt động quản lý của các cơ quan chức năng, của lãnh đạo nhà trường và của tổ chuyên môn sẽ không có hiệu quả, không đạt được mục đích mong muốn, nếu như bản thân mỗi một giáo viên không nêu cao tinh thần, ý thức trách nhiệm trong tự quản lý hoạt động chuyên môn của mình, bởi vì họ là chủ thể và là nhân tố quyết định hiệu quả của hoạt động này.

Kết quả khảo sát cho thấy: 49,41% cán bộ quản lý và giáo viên cho rằng giáo viên cần thiết phải có ý thức tự quản lý hoạt động chuyên môn, có 77,65% đã thường xuyên thực hiện việc tự quản lý hoạt động chuyên môn của mình; và 76,47% cho rằng hoạt động tự quản lý của giáo viên là quan trọng. Thể hiện qua việc giáo viên xây dựng và thực hiện đúng kế hoạch hoạt động chuyên môn cá nhân theo đúng tiến trình đã chuẩn bị. Chuẩn bị tốt về hồ sơ chuyên môn như: giáo án; kế hoạch giảng dạy; kế hoạch bồi dưỡng học sinh giỏi, phụ đạo học sinh yếu kém; kế hoạch học tập nâng cao trình độ chuyên môn... Tuy nhiên, thực tế khảo sát cho thấy vẫn còn những mặt hạn về phía đội ngũ giáo viên ở các nhà trường thể hiện ở chỗ: chưa chủ động đổi mới phương pháp dạy học nhằm phát huy tính tích cực, chủ động sáng tạo của học sinh; chưa sử dụng thường xuyên thiết bị, đồ dùng dạy học khi lên lớp. Ngoài ra còn một số giáo viên chưa có ý thức cao trong việc tự quản lý chuyên môn, còn mang tính trung bình chủ nghĩa, ngại đổi mới và chưa tích cực trong việc nghiên cứu khoa học, viết sáng kiến kinh nghiệm về chuyên môn... Cho nên trình độ tay nghề, nghiệp vụ sư phạm còn hạn chế ảnh hưởng đến chất lượng giáo dục của nhà trường.

1.1.3. Thực trạng về hoạt động thanh, kiểm tra và đánh giá hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở

Chất lượng hoạt động của các tổ chuyên môn phụ thuộc vào nhiều yếu tố, trong đó hoạt động thanh, kiểm tra và đánh giá là một trong những yếu tố có ảnh hưởng nhất định tới chất lượng hoạt động tổ chuyên môn. Để thực hiện hoạt động thanh, kiểm tra đạt được mục tiêu như mong muốn, đòi hỏi các chủ thể quản lý phải tiến hành một cách đồng bộ và có hệ thống giữa các tổ chức, các lực lượng quản lý giáo dục trong nhà trường như: Ban Giám hiệu các trường THCS phải tiến hành xây dựng và ban hành các văn bản hướng dẫn tổ chức thực hiện hoạt động thanh, kiểm tra trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn một cách chặt chẽ, thống nhất; đồng thời phải quy định rõ chức năng, nhiệm vụ và trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân tham gia thực hiện tốt công tác thanh tra, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

Kết quả khảo sát cho thấy : vì còn khá nhiều người có nhận thức chưa đúng (bình thường) về hoạt động thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn (42,94%) cho nên chất lượng hoạt động tổ chuyên môn trong những năm qua chưa đáp ứng được yêu cầu của các cấp quản lý giáo dục đối với các trường THCS. Qua khảo sát còn cho thấy, chỉ có 57,06% cán bộ quản lý và giáo viên cho là cần thiết phải tiến hành công tác thanh tra, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

Hiện nay, đứng trước sự phát triển nhanh về mọi mặt của đời sống xã hội, đã có những tác động mạnh đến quản lý hoạt động dạy học nói chung, hoạt động tổ chuyên môn nói riêng, thì vấn đề thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn lại càng trở nên quan trọng.

Trên thực tế có 75,88% cán bộ quản lý và giáo viên cho là thường xuyên thực hiện vấn đề này. Và có tới 87,06% cán bộ quản lý và giáo viên cho là thực hiện thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn là quan trọng trong các hoạt động khác của nhà trường.

Như vậy, để không ngừng hoàn thiện kinh nghiệm quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường THCS, thì hoạt động thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn phải được lãnh đạo các trường chỉ đạo một cách chặt chẽ, thực hiện có nền nếp, có kế hoạch cụ thể, và được tiến hành một cách đồng bộ, phát huy tính sáng tạo. Đồng thời, hoạt động này ở các nhà trường THCS, cần phải được tổ chức một cách chu đáo, nhằm góp phần thống nhất trong nhận thức, nâng cao ý thức trách nhiệm, bồi dưỡng một cách toàn diện cho chủ thể quản lý.

1.2. Lý do thực hiện sáng kiến

Trường trung học cơ sở, giáo viên được tổ chức thành tổ chuyên môn theo nhóm môn học. Tổ chuyên môn là những mắt xích quan trọng trong cơ cấu tổ chức của nhà trường. Hoạt động của tổ chuyên môn góp phần quan trọng nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện học sinh. Tổ chuyên môn do Hiệu trưởng ra quyết định thành lập, bổ nhiệm. Tổ chuyên môn bao gồm những giáo viên có cùng nhiệm vụ, phạm vi chuyên môn được đào tạo cũng như phẩm chất của họ; tổ trưởng chuyên môn có nhiệm vụ lãnh đạo tổ hoàn thành nhiệm vụ chuyên môn được giao.

Trong xu thế đổi mới giáo dục hiện nay, Đảng ta luôn khẳng định: *“Giáo dục và đào tạo có sứ mệnh nâng cao dân trí, phát triển nguồn nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, góp phần quan trọng phát triển đất nước, xây dựng nền văn hoá và con người Việt Nam”* [6]. Đồng thời, Đảng và Nhà nước ta cũng đặt nhiệm vụ phát triển giáo dục là quốc sách hàng đầu, đầu tư cho giáo dục là đầu tư cho phát triển, tạo động lực đẩy nhanh sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Một trong những nhiệm vụ, giải pháp chính là việc chuẩn hoá đội ngũ nhà giáo, phát huy vai trò của tổ chuyên môn đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp giáo dục và đào tạo trong giai đoạn cách mạng mới.

Chiến lược phát triển giáo dục giai đoạn 2011 – 2020 xác định: *“Đổi mới căn bản, toàn diện nền giáo dục Việt Nam theo hướng chuẩn hoá, hiện đại hoá, dân chủ hoá và hội nhập quốc tế, đổi mới cơ chế quản lý giáo dục, phát triển đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý là khâu then chốt”* [6]. Với chủ trương trên, các lực

lượng giáo dục mà trước hết là đội ngũ giáo viên cần phải được chuẩn hoá về mọi mặt. Vì vậy, “*chuẩn hoá*” đội ngũ giáo viên, tăng cường quản lý tổ chuyên môn là một yêu cầu khách quan cần thiết đối với mỗi nhà trường trong hệ thống giáo dục quốc dân đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

Xuất phát từ vai trò tầm quan trọng của tổ chuyên môn, hoạt động tổ chuyên môn và quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THCS đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục. Từ thực tiễn hoạt động tổ chuyên môn và quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường THCS, thành phố Hà Nội thời gian qua cho thấy: những năm qua hoạt động tổ chuyên môn và quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường THCS đã thực hiện nghiêm túc quy chế, quy định của trên, hoạt động tổ chuyên môn đã đi vào nề nếp, đạt được những kết quả đáng khích lệ, đạt tập trung giải quyết tốt các vấn đề về chuyên môn đã góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện ở các trường THCS. Tuy nhiên, vẫn còn một số vấn đề bất cập như: Chất lượng hoạt động tổ chuyên môn ở một số trường THCS chưa đạt được kết quả mong muốn; chưa tập trung sâu và chỉ đạo, quản lý và thực hiện chuyên môn; việc bồi dưỡng, tập huấn nâng cao trình độ chuyên môn cho tổ trưởng, tổ phó chuyên môn và giáo viên chưa được chú ý; xây dựng kế hoạch hoạt động chuyên môn và tổ chức thực hiện chưa thực sự khoa học, chất lượng sinh hoạt chuyên môn chưa cao, phương pháp quản lý tổ chuyên môn chưa thật sự đổi mới; hoạt động thanh, kiểm tra hoạt động chuyên môn chưa thường xuyên, do đó phần nào đã ảnh hưởng đến chất lượng dạy học của giáo viên; điều hành hoạt động tổ chuyên môn ở một số trường còn lúng túng dẫn đến hiệu quả hoạt động chuyên môn chưa đáp ứng với yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

Với thực tế nhiều năm làm công tác quản lý ở Trường trung học cơ sở, quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội; bản thân thấy rõ vai trò quan trọng của các chủ thể quản lý đối với hoạt động tổ chuyên môn trong việc nâng cao chất lượng dạy học, giáo dục của nhà trường.

Từ những lý do trên, tôi đã lựa chọn đề tài: “***Quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở, thành phố Hà Nội***” nghiên cứu và thực nghiệm.

2. Nội dung sáng kiến:

2.1. Nghiên cứu, đề xuất các giải pháp cụ thể để giải quyết thực trạng nêu trên.

Qua khảo sát thực trạng tôi đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường Trung học cơ sở, thành phố Hà Nội đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục sau:

Biện pháp 1. Thường xuyên giáo dục nâng cao nhận thức, vai trò trách nhiệm cho các chủ thể quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở

** Mục tiêu biện pháp*

Nâng cao nhận thức cho các chủ thể quản lý hoạt động tổ chuyên môn có vai trò rất quan trọng trong hoạt động tổ chuyên môn và quản lý hoạt động tổ chuyên môn trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay. Thực tiễn cho thấy có nhận thức đúng thì hành động đúng hiệu quả và ngược lại. Do đó tổ chức giáo dục nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm cho các chủ thể quản lý là một biện pháp cơ bản hàng đầu, nhằm tạo cơ sở khoa học để họ thực hiện nhiệm vụ quản lý đúng chức năng và nhiệm vụ của mình bảo đảm hiệu quả và chất lượng.

** Nội dung biện pháp*

Trang bị cho các chủ thể quản lý về kiến thức và kinh nghiệm quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

Cán bộ quản lý giáo dục ở các nhà trường cơ bản đã được đào tạo và trang bị kiến thức chuyên ngành nhất định, tuy nhiên kiến thức về quản lý giáo dục và kinh nghiệm thực tiễn quản lý hoạt động tổ chuyên môn chưa được nhiều, họ thường làm việc theo kinh nghiệm và ngại đổi mới. Vì vậy, để đội ngũ này thực hiện chức năng quản lý chuyên môn có cơ sở khoa học thì họ cần phải được bổ sung kiến thức về quản lý giáo dục một cách kịp thời thông qua các lớp bồi dưỡng, tập huấn, hoặc được tham dự các hội nghị về báo cáo chuyên đề để từ đó đúc rút những kinh nghiệm về công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn cho bản thân. Mặt khác, thực hiện tốt công tác bồi dưỡng nâng cao nhận thức, nghiệp vụ, chuyên môn sẽ giúp cho cán bộ quản lý xác định đúng chức trách, nhiệm vụ của mình trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở Trường THCS.

** Cách thức thực hiện biện pháp*

Để đáp ứng được yêu cầu trên, ngoài việc các chủ thể quản lý phải tự tích lũy, thì nhà trường cần phải tổ chức cho họ đi tham quan học tập các điển hình tiên tiến để học hỏi và đúc rút kinh nghiệm thực tiễn, nhất là những kinh nghiệm trong thực hiện chức trách nhiệm vụ về quản lý hoạt động tổ chuyên môn đặt ra. Kiến thức được bồi dưỡng và kinh nghiệm tích lũy của cán bộ quản lý sẽ giúp họ vận dụng vào thực tiễn mang lại chất lượng cao trong quản lý hoạt động chuyên môn.

Song song với việc được bồi dưỡng kiến thức quản lý giáo dục, thì các chủ thể quản lý cần được bồi dưỡng những kiến thức bổ trợ khác để phục vụ cho tác nghiệp của mình như: những kiến thức mới về chuyên môn, tin học và ngoại ngữ. Với những kiến thức này sẽ giúp cho các chủ thể quản lý tiếp cận được đầy đủ và kịp thời những văn bản pháp lý, những qui định mới về chuyên môn và có thể nói hiệu quả quản lý hoạt động chuyên môn sẽ cao hơn.

Chi bộ và Ban giám hiệu nhà trường phải có Nghị quyết về tổ chức giáo dục nâng cao nhận thức và ý thức, trách nhiệm cho các chủ thể trong quản lý hoạt

động tổ chuyên môn. Nâng cao nhận thức cho các giáo viên trong tổ chuyên môn thông qua giáo dục thái độ, trách nhiệm của mỗi giáo viên trong tổ chuyên môn nhằm phát huy tinh thần tự quản lý hoạt động chuyên môn gắn với việc thực hiện tốt chuyên môn được giao.

Hiệu trưởng, Phó hiệu trưởng và các tổ trưởng, tổ phó chuyên môn cần quán triệt và tổ chức thực hiện tốt Nghị quyết của Chi bộ trường, cụ thể hóa các chủ trương, biện pháp lãnh đạo thành những cách thức thực hiện có hiệu quả trong công tác quản lý hoạt động chuyên môn. Chú ý phát huy tính chủ động, linh hoạt, sáng tạo trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn, chú ý không được cứng nhắc và máy móc, phải xây dựng được môi trường sư phạm văn hóa và thực hiện công tác quản lý mẫu mực, nền nếp và có hiệu quả.

Lãnh đạo trường khi xây dựng kế hoạch bồi dưỡng, cần tập trung bồi dưỡng những nội dung về hệ thống lý luận, khoa học quản lý giáo dục; kiến thức quản lý; quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

Biện pháp 2. Hoàn thiện các quy chế, quy định quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở

**** Mục tiêu biện pháp***

Bổ sung và hoàn thiện các quy chế, quy định trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn có vai trò quan trọng và có tính nguyên tắc trong hoạt động quản lý chuyên môn, thực hiện tốt vấn đề này giúp cho các chủ thể quản lý có được những cơ sở pháp lý để thực thi nhiệm vụ quản lý có hiệu quả, thực hiện các tác nghiệp một cách thống nhất, không quản lý chung chung hoặc rơi vào giải quyết sự vụ riêng lẻ, bao biện, lúng túng trong cách tổ chức và điều hành hoạt động quản lý.

**** Nội dung biện pháp***

Qua khảo sát ở phần thực trạng cho thấy các quy chế, quy định về công tác quản lý nhà trường nói chung, quản lý hoạt động tổ chuyên môn nói riêng được lãnh đạo các nhà trường THCS đặc biệt quan tâm và coi trọng. Hiện nay, các trường đang duy trì quản lý hoạt động tổ chuyên môn bằng một số loại văn bản chính như sau: Quy chế đánh giá xếp loại giáo viên và học sinh; những quy định về thực hiện nhiệm vụ chuyên môn của giáo viên như: soạn giáo án, công tác giảng dạy, kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh, việc dự giờ, sinh hoạt chuyên môn, nghiên cứu khoa học bộ môn, bồi dưỡng học sinh giỏi, thi tay nghề giáo viên dạy giỏi các cấp... Các loại văn bản, quy chế, quy định trên được các cơ quan chức năng cấp trên và nhà trường xây dựng trên cơ sở thực tế hoạt động dạy học và giáo dục ở các nhà trường, thực tế cho thấy bước đầu phát huy được hiệu quả quản lý nhất định.

Đứng trước những yêu cầu của xã hội về chất lượng giáo dục trong thời kỳ mới, cùng với chủ trương đổi mới căn bản, toàn diện về giáo dục và quản lý giáo dục ở các cấp học, bậc học ở các trường THCS, cho nên hệ thống các văn bản này vẫn chưa được đầy đủ, đồng bộ và chất lượng một số văn bản, quy chế, quy định còn bộc lộ những bất cập nhất định về tính cấp thiết và khả thi. Bên cạnh đó, thì khả năng quán triệt và cụ thể hóa các hướng dẫn, quy chế, quy định của cấp trên vào thực tế quản lý hoạt động chuyên môn ở một số trường THCS trên địa bàn Quận chưa thực sự có hiệu quả. Ngoài ra, sự cụ thể hóa các quy định, quy chế về công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn còn bộc lộ những hạn chế, thiếu đồng bộ. Mặt khác, một số kế hoạch, văn bản, quy định chưa được bổ sung, sửa đổi, cập nhật kịp thời những nội dung mới; việc ban hành và tổ chức triển khai thực hiện chưa có sự thống nhất cao.

Các chủ thể quản lý cần tổ chức thực hiện có hiệu quả và hoàn thiện các quy chế, quy định trong hoạt động chuyên môn của cấp trên và của nhà trường, thông qua việc thường xuyên quán triệt và tổ chức thực hiện có hiệu quả các quy chế, quy định đó trong thực tiễn. Trong quá trình triển khai thực hiện cần chú ý rà soát đến tính hiệu quả, tính khả thi của từng loại quy chế, quy định; từ đó có hướng đề xuất bổ sung, đề nghị thay thế, nhưng phải phù hợp và đáp ứng với những quy định của Bộ, Sở, Phòng Giáo dục và Đào tạo và của nhà trường. Hệ thống quy chế, quy định trong hoạt động chuyên môn trường THCS bao gồm các loại như: Quy chế, quy định về công tác tuyển sinh; tổ chức hoạt động dạy học, giáo dục; quy chế giáo dục và quản lý trường THCS; quy định về chức trách, nhiệm vụ của các cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh trường THCS; quy định về xây dựng, quản lý nội dung, chương trình dạy học, giáo dục; quy định đổi mới phương pháp dạy học; quy định đánh giá kết quả học tập của học sinh, các quy định khác về định mức giờ dạy, quyền lợi, chế độ của giáo viên và học sinh; quy định thực hiện nề nếp dạy và học; quy chế về thi đua, khen thưởng, kỷ luật...

Nội dung quan trọng, đòi hỏi phải được triển khai nghiêm túc và xác định trong một khoảng thời gian nhất định, đó là thường xuyên tiến hành hoàn thiện các quy chế, quy định, chỉ thị, hướng dẫn về quản lý hoạt động tổ chuyên môn. Thực hiện tốt nội dung này cần tập trung vào trí tuệ, công sức của tất cả các lực lượng và sự phân cấp trong tổ chức thực hiện trong nhà trường.

**Cách thức thực hiện biện pháp*

Chi bộ, Ban Giám hiệu nhà trường: phải quy định rõ từng loại quy chế, quy định nào cần được hoàn thiện, từ đó đưa ra yêu cầu và cách thức tiến hành. Vấn đề này cần được thực hiện một cách đồng bộ, thống nhất và có sự phân cấp rõ ràng; bằng cách thành lập và chỉ đạo các nhóm soạn thảo để tập trung trí tuệ, các

lực lượng tham gia nhằm đảm bảo đạt chất lượng về nội dung, tính pháp lý và tính khả thi của các quy chế, quy định về quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

Các quy định, quy chế của cấp trên, của trường về quản lý hoạt động chuyên môn được tổ chức triển khai thực hiện cụ thể ở các tổ chuyên môn trong nhà trường, do đó tất cả các thành viên trong các tổ chuyên môn với nhiệm vụ, chức năng, quyền hạn và tính chất hoạt động chuyên môn của từng tổ chuyên môn, cần nghiên cứu, nắm vững quy chế, quy định của cấp trên và của trường về quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

Nguyên tắc bắt buộc của việc hoàn thiện hệ thống các quy chế, quy định quản lý hoạt động tổ chuyên môn là phải dựa trên những căn cứ khoa học, điều kiện thực tiễn của từng cấp học; và cần lấy ý kiến góp ý của cán bộ quản lý và giáo viên trước khi hoàn thiện bổ sung.

Để bổ sung các quy định hoạt động tổ chuyên môn, Ban giám hiệu các trường căn cứ vào các văn bản, chỉ thị, quy định của và điều kiện thực tế của nhà trường, của địa phương để tiến hành hoàn thiện các văn bản chỉ đạo quản lý hoạt động tổ chuyên ở các trường.

Thực hiện tốt việc điều chỉnh kịp quản lý hoạt động khi có vướng mắc bảo đảm tính thực thi và hiệu quả của các quy chế quy định hoạt động chuyên môn của tổ trong bối cảnh đổi mới giáo dục và thực hiện chuẩn hóa đội ngũ giáo viên ở các trường THCS.

Biện pháp 3. Kế hoạch hóa và tổ chức thực hiện hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở bảo đảm hiệu quả

**** Mục tiêu biện pháp***

Kế hoạch hóa và tổ chức thực hiện kế hoạch quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THCS có vị trí rất quan trọng, đây là chức năng quan trọng nhất trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở Trường THCS.

Trong nhà trường tổ chuyên môn có trách nhiệm tổ chức và triển khai thực hiện các hoạt động chuyên môn, thực hiện chức năng quản lý trực tiếp nhằm phát hiện những điểm mạnh, điểm yếu, những thuận lợi, khó khăn của việc thực hiện mục tiêu hoạt động tổ chuyên môn. Do vậy, để hoạt động chuyên môn đạt kết quả tốt thì các tổ chuyên môn phải tiến hành xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện nghiêm túc kế hoạch đã được phê duyệt.

**** Nội dung biện pháp***

Tổ chức cho giáo viên trong tổ học tập nắm vững nội dung, nhiệm vụ năm học, nắm vững các mục tiêu của tổ chuyên môn cần đạt được, chương trình, sách giáo khoa, các quy chế về chuyên môn.

Tổ chức cho giáo viên trong tổ bàn bạc thống nhất để xây dựng kế hoạch thực hiện được mục tiêu chuyên môn mà nhà trường đã giao cho tổ chuyên môn.

Tổ chức cho giáo viên thống nhất về mục tiêu, yêu cầu của từng chương, từng bài cụ thể cho từng khối lớp; thống nhất được hoạt động chuyên môn nội, ngoại khóa, kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh; thống nhất về nội dung bồi dưỡng học sinh giỏi, phụ đạo học sinh yếu kém; thống nhất chương trình ôn tập nâng cao kiến thức cho học sinh.

Hiệu phó phụ trách chuyên môn cần phải thống nhất được với tổ chuyên môn kế hoạch và nội dung sinh hoạt tổ chuyên môn cụ thể theo từng tuần, từng tháng. Chỉ đạo việc xây dựng kế hoạch của tổ chuyên môn phải thống nhất và đan xen với kế hoạch hoạt động của các tổ chức, đoàn thể trong nhà trường để tránh tình trạng chồng chéo trong quá trình tổ chức thực hiện.

**Cách thức thực hiện biện pháp*

Vào đầu năm học, các tổ triển khai nội dung bồi dưỡng trong hè về những kiến thức mới được cập nhật và các quy chế chuyên môn của năm học do Bộ, Sở, Phòng Giáo dục, Đào tạo ban hành. Từ đó tổ trưởng cùng và các thành viên trong tổ bàn bạc dân chủ, thống nhất xây dựng kế hoạch chỉ đạo, đồng thời giám sát, kiểm tra các khâu, các bước thực hiện kế hoạch một cách thường xuyên, đảm bảo có chất lượng, đúng và phù hợp với nội dung kế hoạch đã phê duyệt.

Tổ chức tập huấn bồi dưỡng giáo viên về các chuyên đề về đổi mới phương pháp dạy học. Qua đó lựa chọn các phương pháp dạy học phù hợp với đặc thù từng môn học, đối tượng học sinh và điều kiện trường lớp cụ thể, góp phần nâng cao chất lượng dạy học.

Thống nhất thực hiện và sử dụng các phương tiện kỹ thuật dạy học hiện đại vào dạy học ở từng tổ chuyên môn ở nhà trường;

Tổ chức tốt các buổi sinh hoạt chuyên môn để giáo viên cùng nhau trao đổi, chia sẻ với nhau về các kiến thức và kinh nghiệm chuyên môn, nghiệp vụ góp phần nâng cao công tác tự học, tự bồi dưỡng cho giáo viên và xây dựng tổ chuyên môn thật sự vững mạnh.

Để công tác kế hoạch hóa được hoàn thiện, khả thi thì phải tạ ra sự đoàn kết thống nhất về nhận thức và hoạt động của từng giáo viên trong tổ chuyên môn, mọi công việc từ đầu năm đưa ra phải được bàn bạc cụ thể, dân chủ trong toàn thể Hội đồng sư phạm nhà trường. Cần chú ý các nội dung đưa vào kế hoạch phải thật chi tiết cụ thể, hơn nữa, trong quá trình thực hiện kế hoạch nếu có gì chưa phù hợp thì phải được rút kinh nghiệm, bàn bạc thống nhất để đưa ra biện pháp thực hiện phù hợp với tình hình thực tế của nhà trường.

Biện pháp 4. Chỉ đạo đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục

**** Mục tiêu biện pháp***

Đây là biện pháp quan trọng then chốt, quyết định đến hiệu quả quản lý hoạt động tổ chuyên môn trong các nhà trường. Mục đích của biện pháp này là giúp các chủ thể quản lý nắm được một cách toàn diện tất cả các hoạt động chuyên môn trong nhà trường, kịp thời phát hiện những hạn chế, bất cập, để có hướng điều chỉnh và đổi mới cách thức thực hiện nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý, chỉ đạo và điều hành.

**** Nội dung biện pháp***

Thực tiễn cho thấy, nhiệm vụ quản lý chuyên môn bao giờ cũng đặt dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo thống nhất của cấp ủy và Ban Giám hiệu nhà trường. Theo chức năng nhiệm vụ cấp ủy, chi bộ ra nghị quyết để lãnh đạo nhiệm vụ chuyên môn; Hiệu trưởng ban hành quyết định, hướng dẫn xây dựng chương trình, kế hoạch quản lý hoạt động tổ chuyên môn và giao cho Phó hiệu trưởng chuyên môn tổ chức triển khai thực hiện.

Quản lý việc thực hiện mục tiêu dạy học, giáo dục của từng khối lớp học một cách chặt chẽ và phải thường xuyên hoàn thiện nó. Bởi vì, quản lý mục tiêu dạy học, giáo dục là một quá trình gắn với những điều kiện hết sức cụ thể. Các chủ thể quản lý cần lưu ý bên cạnh sự kế thừa những giá trị tích cực trong quản lý mục tiêu dạy học, giáo dục sẵn có trước đây, thì cần mạnh dạn đổi mới cách quản lý mục tiêu theo hướng bám sát chuẩn kiến thức, kỹ năng và thái độ của cấp THCS theo quy định hiện hành của Bộ Giáo dục và Đào tạo, theo hướng bám sát với từng đối tượng học sinh của các khối lớp trong nhà trường; quy trình quản lý cũng phải được đổi mới theo hướng: lấy thước đo của công việc là chất lượng và hiệu quả.

**** Cách thức thực hiện biện pháp***

Phát huy vai trò của các chủ thể quản lý trong công tác quản lý tổ chuyên môn và quản lý chặt chẽ hoạt động chuyên môn của giáo viên.

Trong trường THCS chủ thể quản lý tổ chuyên môn là Hiệu trưởng, Phó hiệu trưởng và tổ trưởng, tổ phó các tổ chuyên môn, có nhiệm vụ và chịu trách nhiệm quản lý hoạt động chuyên môn ở tổ chuyên môn và hoạt động chuyên môn của giáo viên. Muốn vậy, các chủ thể quản lý phải dựa vào những cơ sở pháp lý, nắm vững quy chế và quy định về chuyên môn trong trường THCS; coi trọng công tác giáo dục, xây dựng động cơ, thái độ đúng đắn và thực hiện tốt việc tổ chức đánh giá, rút kinh nghiệm quản lý hoạt động chuyên môn của giáo viên.

Quản lý có hiệu quả việc thực hiện nội dung, chương trình dạy học, giáo dục học sinh ở các khối lớp. Để đáp ứng được yêu cầu này, các chủ thể quản lý cần quán triệt sâu sắc kế hoạch, nắm chắc mục đích, yêu cầu, nội dung chương trình dạy học, giáo dục học sinh, bởi vì nội dung dạy học, giáo dục học sinh ở trường THCS rất đa dạng và phong phú, được xác định rất cụ thể và khoa học theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Nâng cao chất lượng sinh hoạt tổ chuyên môn là một trong những biện pháp rất quan trọng trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THCS, với mục đích tạo cơ hội cho giáo viên có điều kiện được học hỏi, trao đổi kinh nghiệm và phương pháp giảng dạy, kiến thức chuyên môn. Thông qua thường xuyên tổ chức các buổi sinh hoạt chuyên môn định kỳ theo quy định và đột xuất sẽ đánh giá chất lượng chuyên môn của từng giáo viên, góp ý cùng tiến bộ và góp phần nâng cao trình độ chuyên môn cho giáo viên, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện ở các trường THCS.

Qua đánh giá thực tế cho thấy, hiện nay hoạt động sinh hoạt chuyên môn ở trường THCS còn đặt nặng tính hình thức và mang tính hành chính; một số cán bộ quản lý giáo dục ở các trường THCS chưa thực sự quan tâm tới hoạt động của tổ chuyên môn, chưa thật sự sát sao trong chỉ đạo các mặt hoạt động chuyên môn của tổ chuyên môn cũng như từng giáo viên trong tổ; việc sinh hoạt tổ chuyên môn đôi lúc còn hình thức, nội dung hoạt động không phong phú và hấp dẫn, mặt khác một số giáo viên nhận thức chưa đầy đủ về vai trò hoạt động tổ chuyên môn.

Thực hiện nền nếp sinh hoạt tổ chuyên môn có tác dụng to lớn làm cho giáo viên trong tổ chuyên môn có phong cách làm việc theo kế hoạch; có thói quen thực hiện đúng quy chế, quy định trong hoạt động chuyên môn; xem xét, đánh giá việc thực hiện kế hoạch công tác chuyên môn của tổ, và của từng giáo viên đồng thời bàn biện pháp thực hiện kế hoạch hoạt động chuyên môn trong thời gian tới.

Nội dung sinh hoạt tổ chuyên môn cần phong phú, đa dạng bao gồm: Nâng cao chất lượng chuyên môn của tổ, nâng cao chất lượng dạy học, giáo dục và các hoạt động ngoài giờ lên lớp của giáo viên.

Để quản lý tốt nề nếp và nội dung sinh hoạt tổ chuyên môn như trình bày trên, cần thực hiện tốt các yêu cầu sau:

Lãnh đạo nhà trường thông qua các phiên họp Hội đồng sư phạm, họp tổ chuyên môn theo định kỳ tiến hành tổ chức, triển khai cho giáo viên nghiên cứu điều lệ trường THCS, phổ biến những quy định về sinh hoạt tổ chuyên môn ngay từ đầu năm học và có kế hoạch theo dõi, kiểm tra, đánh giá việc thực hiện một cách kịp thời.

Trong vấn đề xây dựng lịch sinh hoạt tổ chuyên môn, các chủ thể quản lý xây dựng theo hướng: thực hiện theo định kỳ một cách khoa học, hợp lý và quan tâm chú ý đến phương pháp điều hành sinh hoạt; phải có sự thống nhất giữa kế hoạch và nội dung sinh hoạt chuyên môn theo từng tuần, tháng như thể hiện qua các vấn đề như: nội dung chương trình giảng dạy, các loại hồ sơ chuyên môn, phương pháp và nội dung thiết kế bài dạy thể hiện trong giáo án, quy trình đánh giá, xếp loại giờ dạy của giáo viên, nội dung đánh giá, xếp loại kết quả học tập của học sinh, hướng đổi mới phương pháp dạy học, đánh giá rút kinh nghiệm công tác bồi dưỡng học sinh giỏi và phụ đạo học sinh kém...

Biện pháp 5. Quản lý thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giáo viên trong tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở

**** Mục tiêu biện pháp***

Giáo viên giữ vai trò quyết định chất lượng của nhà trường, quản lý thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giáo viên trong tổ chuyên môn ở các trường THCS nhằm phát huy tính năng động sáng tạo trong thực hiện chuyên môn, làm cho giáo viên phát huy và cống hiến tài năng và nhiệt huyết của mình trong sự nghiệp giáo dục, tất cả vì học sinh thân yêu trong bối cảnh đổi mới giáo dục. mỗi thầy, cô giáo là tấm gương về tự học và sáng tạo.

**** Nội dung biện pháp***

Quản lý thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giáo viên trong tổ chuyên môn các trường THCS là một biện pháp chủ đạo nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy, giáo dục và các hoạt động khác của giáo viên, đảm bảo quá trình giảng dạy, giáo dục học sinh ở các trường THCS diễn ra theo đúng tiến trình và mục tiêu giáo dục ở các trường THCS. Giúp cho cán bộ quản lý giáo dục (Hiệu trưởng, hiệu phó phụ trách chuyên môn) có tầm nhìn toàn diện, đánh giá chính xác kết quả và chất lượng giảng dạy, giáo dục và các hoạt động khác của giáo viên trong tổ chuyên môn.

Quản lý thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giáo viên trong tổ chuyên môn, giúp các chủ thể quản lý xác định rõ mục đích, yêu cầu, nội dung, biện pháp quản lý, chỉ đạo việc thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giáo viên một cách hiệu quả, khắc phục được những hạn chế, bất cập khi thay đổi chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

**** Cách thức thực hiện biện pháp***

Nội dung các môn học ở trường THCS được sắp xếp logic, theo trình tự, có sự điều chỉnh cân đối, hợp lý; quản lý việc thực hiện chương trình, nội dung giảng dạy của giáo viên ở các trường THCS đảm bảo không trùng lặp, quản lý tốt kế

hoạch giảng dạy theo chương trình, nội dung môn học đã xác định theo hướng dẫn quy định. Đối với các tổ chuyên môn, triển khai thực hiện cụ thể chương trình chi tiết môn học, nội dung, kế hoạch giảng dạy; đối với từng giáo viên thực hiện tốt kế hoạch giảng dạy của nhà trường, sát thực tiễn và hiệu quả trong thực hiện nhiệm vụ GD, ĐT của Nhà trường.

Để làm tốt vấn đề này, cần có sự tập trung sức mạnh thực hiện những yêu cầu cụ thể sau:

Một là, đối với Ban Giám hiệu các trường THCS

Trên cơ sở các nghị quyết, chỉ thị, quyết định về quản lý giáo dục Phòng GD, ĐT chỉ đạo các tổ chuyên môn bảo đảm tính toàn diện, thống nhất trong công tác quản lý, phù hợp với đặc điểm, yêu cầu, nhiệm vụ của của nhà trường, chỉ đạo kịp thời việc thẩm định, kiểm tra, theo dõi, rút kinh nghiệm, điều chỉnh, giải quyết những vướng mắc, bất hợp lý trong việc thực hiện; đảm bảo cho các quyết định quản lý được thực thi có hiệu quả.

Hai là, đối với Tổ chuyên môn các trường THCS quản lý việc thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy, giáo dục của giáo viên theo quy chế, quy định; trên cơ sở đó bổ sung hoàn thiện quy chế quản lý thực hiện chuyên môn của giáo viên, kiểm tra tiến độ thực hiện nhiệm vụ thông qua chất lượng chất lượng giáo dục học sinh. Thường xuyên phối hợp chặt chẽ với Ban giám hiệu nhà trường theo dõi, kiểm tra thực hiện các quyết định quản lý. Tiến hành rút kinh nghiệm kịp thời sau mỗi đợt kiểm tra, tham mưu, đề xuất với Ban Giám hiệu thực hiện có hiệu quả chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy, giáo dục học sinh của giáo viên trong tổ chuyên môn.

Ba là, đối với giáo viên trong tổ chuyên môn, nghiên cứu sâu sắc mục tiêu, chương trình giảng dạy, cụ thể hoá việc thực hiện chương trình, kế hoạch giảng dạy, giáo dục học sinh theo nhiệm vụ được giao. Quá trình thực hiện thường xuyên trao đổi, rút kinh nghiệm, phát hiện kịp thời những hạn chế, vướng mắc trong thực hiện nhiệm vụ chuyên môn. Qua đó, giúp Nhà trường bổ sung, hoàn thiện chương trình và các quyết định quản lý, tránh được hạn chế, bất cập trong thực hiện nhiệm vụ giảng dạy và quản lý hoạt động giáo dục của tổ chuyên môn ở các trường THCS.

Biện pháp 6. Phối hợp chặt chẽ giáo dục nhà trường, gia đình, xã hội trong giáo dục học sinh ở các trường trung học cơ sở

** Mục đích biện pháp*

Tạo ra một môi trường giáo dục lành mạnh để giáo dục và đào tạo học sinh, ngoài ra còn giúp huy động mọi nguồn lực xã hội cùng chăm lo cho giáo dục về kinh phí, lực lượng và sự phối hợp. Mặt khác, để hình thành nhân cách của học sinh không chỉ do tác động của nhà trường nói chung và của giáo viên

trực tiếp dạy học nói riêng mà còn phụ thuộc vào môi trường sống, điều kiện của xã hội hoá giáo dục, huy động toàn dân chăm sóc giáo dục thế hệ trẻ. Do vậy, trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn phát huy tiềm năng của xã hội trong giáo dục nói chung và thực hiện hoạt động tổ chuyên môn ở các trường THCS trên địa bàn quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội.

** Nội dung biện pháp*

Tổ trưởng chuyên môn phải phát huy được sức mạnh tập thể trong gia đình học sinh, các đoàn thể, tổ chức xã hội, từ đó có cái nhìn đúng đắn hơn về nhiệm vụ giáo dục thế hệ trẻ, sự liên quan mật thiết giữa gia đình - nhà trường - xã hội trong nhiệm vụ giáo dục nhân cách, đạo đức cho thế hệ trẻ, từ đó có sự phối hợp nhịp nhàng của gia đình - nhà trường- xã hội nhằm đạt tới mục tiêu chung của sự nghiệp giáo dục.

Phát huy sức mạnh, tiềm năng trí tuệ, sức lực vật chất trong nhân dân, huy động các lực lượng xã hội chăm lo cho sự nghiệp giáo dục nói chung, công tác dạy học trong nhà trường nói riêng. Phát huy nội lực của lực lượng giáo viên, học sinh, các tổ chức chính trị - xã hội, đoàn thể trong nhà trường để tạo ra tài lực, vật lực giáo dục nói chung và đồ dùng dạy học nói riêng. Phấn đấu đến năm 2020 các trường THCS trong toàn quận được trang bị cơ bản đủ về cơ sở vật chất, 95% số trường đạt tiêu chuẩn trường chuẩn Quốc gia, có đủ phương tiện kỹ thuật dạy học hiện đại để thực hiện hoạt động dạy học một cách tốt nhất, đáp ứng được các yêu cầu của *chuẩn hóa, hiện đại hóa, xã hội hóa giáo dục*. Tạo ra một xã hội học tập mà mọi người, mọi nhà đều quan tâm đến việc học tập của con em mình, đồng thời huy động toàn xã hội chăm lo cho giáo dục, nhà trường sẽ có được cơ sở vật chất tốt nhất phục vụ cho hoạt động dạy học.

** Cách thức thực hiện biện pháp*

Để thực hiện tốt xã hội hóa đối với hoạt động dạy học ở các trường THCS, hiệu trưởng phải thực hiện tốt các biện pháp như:

Tham mưu với cấp uỷ Đảng, chính quyền địa phương trong công tác về xã hội hoá giáo dục. Vận động và tổ chức sự tham gia rộng rãi của nhân dân, của toàn xã hội ủng hộ sự nghiệp giáo dục và đào tạo. Phát huy cộng đồng trách nhiệm của các tầng lớp nhân dân đối với việc tạo ra một môi trường giáo dục lành mạnh.

Đa dạng hoá các hình thức hoạt động dạy học, mở rộng cơ hội cho các tầng lớp nhân dân tham gia chủ động và bình đẳng vào các hoạt động đó. Mở rộng các nguồn đầu tư khai thác các tiềm năng về nguồn nhân lực, vật lực, tài lực trong xã hội. Phát huy có hiệu quả các nguồn lực tạo điều kiện cho các hoạt động giáo dục - đào tạo phát triển nhanh có chất lượng cao hơn....

Thông qua các hình thức tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức về giáo dục - đào tạo đối với mọi người, mọi thành viên trong nhà trường và toàn xã hội. Thông qua hội đồng giáo dục ở địa phương, trung tâm học tập cộng đồng, hội cha mẹ học sinh, các hội khuyến học, để tuyên truyền, vận động, để khuyến khích tăng cường các hoạt động của họ nhằm tạo ra ở mỗi tổ chức có chương trình hoạt động phù hợp sát thực có hiệu quả, theo yêu cầu của hoạt động giáo dục, hoạt động dạy học của nhà trường.

Động viên, ủng hộ các chương trình hoạt động có hiệu quả của các hội khuyến học các cấp, dòng họ, truyền thống hiếu học của địa phương, truyền thống hiếu học của các gia đình tiêu biểu trong cộng đồng, trên cơ sở đó tạo ra các biện pháp nhằm tăng cường chất lượng dạy và học cho các em học sinh. Phát huy nghị quyết của Đảng “sự nghiệp giáo dục và đào tạo là sự nghiệp của Đảng, Nhà nước và của toàn dân”. Nhà nước và nhân dân cùng chung sức làm để tạo ra môi trường giáo dục lành mạnh, để tăng cường xây dựng cơ sở vật chất cho trường học khi ngân sách nhà nước chưa đủ bao cấp đủ.

Biện pháp 7. Thường xuyên kiểm tra và đánh giá hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở

**** Mục tiêu biện pháp***

Biện pháp này cần phải được thực hiện một cách xuyên suốt trong quá trình quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THCS, bởi vì chất lượng hoạt động chuyên môn phụ thuộc vào nhiều yếu tố, trong đó những tác động tích cực của công tác thanh, kiểm tra và đánh giá đóng vai trò quan trọng nhất. Mặt khác, công tác quản lý hoạt động chuyên môn diễn ra một cách liên tục và thường xuyên hàng ngày trong nhà trường, cho nên việc tiến hành thanh, kiểm tra và đánh giá được thực hiện tốt và có chất lượng về tính hiệu quả, sẽ giúp cho các chủ thể quản lý có dịp tự nhìn nhận lại công việc của mình đã thực hiện nhằm phát huy ưu điểm, khắc phục những tồn tại, hạn chế, từ đó nâng cao được hiệu quả quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

**** Nội dung và điều kiện thực hiện***

Tăng cường hoạt động kiểm tra hoạt động chuyên môn ở các tổ chuyên môn. Bởi vì, chất lượng quản lý hoạt động chuyên môn của giáo viên cũng như các hoạt động khác của tổ chuyên môn phụ thuộc vào nhiều yếu tố, trong đó có thể nói những tác động của hoạt động của hoạt động kiểm tra, đánh giá là hết sức quan trọng. Để thực hiện tốt hoạt động này và đạt được mục tiêu quản lý mong muốn, thì đòi hỏi Sở, Phòng Giáo dục, Đào tạo, Ban Giám hiệu và tổ chuyên môn khi xây dựng kế hoạch, ban hành quy định, quy chế, hướng dẫn thực hiện công tác thanh, kiểm tra hoạt động chuyên môn phải được thống nhất một cách chặt chẽ và đồng bộ; trong đó cần lưu ý

quy định rõ chức năng, chức trách và nhiệm vụ của các tổ chức, cá nhân khi tham gia hoạt động.

Căn cứ vào kế hoạch năm học của nhà trường, Ban Giám hiệu và tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch thanh, kiểm tra việc thực hiện nhiệm vụ chuyên môn của tổ chuyên môn và giáo viên; đồng thời hướng dẫn giáo viên chuẩn bị đầy đủ những vấn đề cần thiết phục vụ cho công tác thanh, kiểm tra nhiệm vụ chuyên môn. Trong trường THCS, Hiệu trưởng, Phó hiệu trưởng và tổ trưởng, tổ phó chuyên môn giữ vai trò chủ trì và chịu trách nhiệm chính trong hoạt động thanh, kiểm tra chất lượng hoạt động chuyên môn của giáo viên.

Để hoạt động kiểm tra, đánh giá chuyên môn ở trường THCS đạt chất lượng tốt, thì các chủ thể quản lý cần xây dựng động cơ đúng đắn, ý thức trách nhiệm cao cho tất cả giáo viên trong thực hiện những yêu cầu của hoạt động thanh, kiểm tra chuyên môn. Nắm chắc kế hoạch kiểm tra, đánh giá hoạt động chuyên môn, kịp thời phổ biến, hướng dẫn, giúp đỡ giáo viên xây dựng kế hoạch, lựa chọn phương pháp, quản lý chặt chẽ quá trình kiểm tra hoạt động chuyên môn. Thực hiện tốt việc rút kinh nghiệm sau mỗi lần thanh, kiểm tra chuyên môn; có biện pháp xử lý kịp thời những sai phạm xảy ra; đồng thời giải đáp thỏa đáng những kiến nghị chính đáng của giáo viên, góp phần nâng cao chất lượng hoạt động chuyên môn của nhà trường.

Trong nhà trường THCS, việc kiểm tra, đánh giá các hoạt động thi, kiểm tra và đánh giá kết quả học tập của học sinh là khó khăn phức tạp nhất. Do vậy, cần thực hiện công việc này một cách chặt chẽ nghiêm túc, nhất là công tác tổ chức thi học sinh giỏi, kiểm tra định kỳ các môn học, kiểm tra học kỳ, xét công nhận tốt nghiệp THCS, thực hiện tốt yêu cầu này sẽ có tác dụng nâng cao chất lượng giáo dục cho nhà trường và tránh được bệnh thành tích trong giáo dục.

Thực hiện tốt công tác sơ, tổng kết và rút kinh nghiệm quản lý hoạt động tổ chuyên môn trong nhà trường.

Mục đích yêu cầu này là không ngừng bổ sung, chia sẻ kinh nghiệm, nâng cao chất lượng, hiệu quả quản lý hoạt động tổ chuyên môn. Thực tiễn cho thấy, công tác sơ, tổng kết, rút kinh nghiệm công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn trường THCS, đã có được những ưu điểm cơ bản. Tuy nhiên vẫn còn những hạn chế nhất định như: còn thực hiện một cách hình thức, hiệu quả chưa cao. Do đó hoạt động này phải được Ban Giám hiệu nhà trường chỉ đạo chặt chẽ, có kế hoạch cụ thể, thiết thực; chú ý phát huy tính dân chủ, đánh giá đúng thực trạng, xác định rõ nguyên nhân để đúc rút được những kinh nghiệm quản lý quý báu. Ngoài ra cần tổ chức chu đáo, thống nhất trong nhận thức, nâng cao ý thức trách nhiệm cho các tổ trưởng, tổ phó chuyên môn cũng

như cho giáo viên trong hoạt động này; tránh những biểu hiện xuê xoa, hời hợt và hình thức.

Để thực hiện tốt vấn đề này, các chủ thể quản lý cần tập trung thực hiện nghiêm túc các biện pháp cụ thể là:

Quản triệt chủ trương, xây dựng kế hoạch và phân công chuẩn bị hội nghị một cách cụ thể, chu đáo, vận dụng linh hoạt các hình thức; trong kế hoạch cần xác định rõ mục đích, yêu cầu, nội dung, hình thức, cho từng hoạt động sơ, tổng kết.

Tổ chức tốt hội nghị sơ, tổng kết, rút kinh nghiệm hoạt động tổ chuyên môn ở cấp tổ chuyên môn và nhà trường. Trong đó đặt biệt chú ý hoạt động rút kinh nghiệm thông qua sinh hoạt chuyên môn của tổ chuyên môn và họp hội đồng nhà trường, nhằm phát huy tính dân chủ, nêu cao tinh thần tự phê bình, đánh giá chính xác nội dung hoạt động tổ chuyên môn, chỉ ra được những ưu điểm, khuyết điểm, nguyên nhân, từ đó rút ra những kinh nghiệm thiết thực.

Kết hợp tốt giữa công tác sơ kết, tổng kết quản lý hoạt động chuyên môn với các hoạt động tập huấn, rút kinh nghiệm và hoạt động kiểm tra, báo cáo tình hình dạy học, giáo dục học sinh của đội ngũ giáo viên theo định kỳ. Đồng thời, các chủ thể quản lý trên cơ sở hoạt động sơ, tổng kết, tiếp tục nghiên cứu các bài học kinh nghiệm đã đúc rút, tuyên truyền, phổ biến rộng rãi, có kế hoạch vận dụng, bổ sung trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn, cũng như thực hiện nhiệm vụ dạy học, giáo dục của nhà trường.

** Mối quan hệ giữa các biện pháp*

Có thể nói các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn là một thể thống nhất, mỗi biện pháp có một vai trò nhất định trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn, nhằm phát triển chất lượng dạy học, giáo dục ở các trường THCS. Các biện pháp đề xuất luôn có mối quan hệ biện chứng, gắn bó chặt chẽ với nhau tạo thành tính đồng bộ trong công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THCS; Tuy có tính độc lập tương đối với nhau nhưng giữa các biện pháp lại có tính liên kết gắn bó mật thiết không tách rời nhau, hình thành nên một hệ thống; các biện pháp sẽ được phát huy hết hiệu quả của chúng nếu như được gắn chặt với nhau trong một chỉnh thể toàn vẹn và vận dụng linh hoạt.

2.2. Có đối chứng, so sánh kết quả trước và sau khi thực hiện các giải pháp.

Qua quá trình triển khai các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn tại trường THCS Tây Mỗ chúng tôi đã tiến hành khảo sát, đánh giá thực trạng trước và sau khi áp dụng nhằm làm rõ hiệu quả của các giải pháp đã thực hiện. Kết quả cho thấy có những chuyển biến rõ rệt cả về **nhận thức của giáo viên lẫn chất lượng hoạt động tổ chuyên môn**.

a) Về nhận thức của giáo viên đối với vai trò của tổ chuyên môn:

Nội dung khảo sát	Trước khi thực hiện (%)	Sau khi thực hiện (%)
Giáo viên nhận thức rõ vai trò, chức năng tổ chuyên môn	65%	95%
Giáo viên chủ động tham gia sinh hoạt tổ chuyên môn	60%	92%
Giáo viên xây dựng và thực hiện kế hoạch cá nhân gắn với hoạt động tổ	55%	90%

b) Về hiệu quả sinh hoạt tổ chuyên môn:

Tiêu chí đánh giá	Trước khi thực hiện	Sau khi thực hiện
Tổ chức sinh hoạt tổ định kỳ, đúng quy trình	Có nhưng thiếu tính thực chất	Đủ nội dung, có chiều sâu
Mức độ đổi mới nội dung, hình thức sinh hoạt	Chủ yếu truyền thống, báo cáo	Đa dạng, tăng hoạt động chuyên môn hóa
Chất lượng góp ý chuyên môn, thảo luận	Thụ động, hình thức	Chủ động, sâu sắc, có dẫn chứng thực tiễn

c) Về kết quả chuyên môn và phong trào của giáo viên:

Chỉ số	Trước khi thực hiện	Sau khi thực hiện
Sáng kiến kinh nghiệm cấp trường trở lên	10 SKKN/năm	22 SKKN/năm
Giáo viên đạt danh hiệu “Giáo viên giỏi” cấp quận	4 GV	5 GV
Giáo viên giỏi cấp thành phố	0	1
Tỷ lệ học sinh đạt điểm khá, giỏi trong các môn học	70%	85%

Nhận xét:

Việc áp dụng đồng bộ các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn đã đem lại hiệu quả rõ nét. Giáo viên có ý thức hơn trong việc đổi mới phương pháp, chia sẻ kinh nghiệm, cùng xây dựng kế hoạch dạy học phù hợp với thực tế. Chất lượng dạy học và hoạt động chuyên môn của nhà trường theo đó được nâng cao đáng kể, góp phần vào việc thực hiện thành công nhiệm vụ năm học.

3. Hiệu quả mang lại:

Công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường THCS thời gian qua đã đạt được những kết quả rất khích lệ, cả về **nhận thức** của giáo viên lẫn **khâu tổ chức thực hiện**. Khi so sánh kết quả trước và sau khi áp dụng sáng kiến, chúng ta có thể thấy những thay đổi rõ rệt:

Trước khi áp dụng sáng kiến:

- Giáo viên còn chưa thực sự nhận thức sâu sắc về vai trò và tầm quan trọng của tổ chuyên môn trong việc nâng cao chất lượng dạy học.
- Sinh hoạt tổ chuyên môn còn mang tính hình thức, chủ yếu là phổ biến văn bản, báo cáo kết quả mà chưa đi sâu vào chuyên môn.
- Việc xây dựng kế hoạch sinh hoạt tổ còn thiếu tính linh hoạt, chưa bám sát thực tiễn dạy học.
- Tinh thần học hỏi, chia sẻ kinh nghiệm trong tổ chuyên môn còn yếu, chưa tạo được môi trường phát triển nghề nghiệp tích cực.

Sau khi áp dụng sáng kiến:

- Nhận thức của giáo viên về vai trò của tổ chuyên môn được nâng cao rõ rệt, thể hiện qua việc chủ động tham gia sinh hoạt, đóng góp ý kiến xây dựng tổ.
- Các buổi sinh hoạt tổ chuyên môn được đổi mới nội dung, phương pháp: tăng cường thảo luận, dự giờ – rút kinh nghiệm, nghiên cứu bài học.
- Kế hoạch hoạt động của tổ chuyên môn được xây dựng khoa học, linh hoạt và có sự phân công rõ ràng, phù hợp năng lực từng thành viên.
- Không khí làm việc trong tổ sôi nổi, cởi mở, thúc đẩy tinh thần học hỏi và đổi mới phương pháp dạy học; chất lượng chuyên môn ngày càng được nâng cao.

4. Đánh giá phạm vi ảnh hưởng của Sáng kiến:

- Sáng kiến kinh nghiệm có hiệu quả trong phạm vi trong nhà trường.
- Với các giải pháp trong sáng kiến kinh nghiệm có thể áp dụng trong các nhà trường trên địa bàn quận và thành phố.

UBND QUẬN NAM TỪ LIÊM
TRƯỜNG THCS TÂY MỖ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Nam Từ Liêm, ngày tháng..... năm 2025

BÁO CÁO

**Hiệu quả áp dụng, khả năng nhân rộng của sáng kiến để làm căn cứ xét, tặng
danh hiệu thi đua cho cá nhân cấp Quận**

I. Sơ lược lý lịch:

- Họ tên: Đoàn Thị Thanh Hương
- Sinh ngày, tháng, năm: 12/03/1970 Giới tính: Nữ.
- Dân tộc: Kinh. Tôn giáo: Không
- Quê quán: Đại Mỗ, Nam Từ Liêm, Hà Nội
- Nơi thường trú: TDP số 1 Đình, Đại Mỗ, Nam Từ Liêm, Hà Nội
- Cơ quan, địa phương công tác: Trường THCS Tây Mỗ
- Chức vụ: Bí thư chi bộ - Hiệu trưởng
- Học hàm, học vị, danh hiệu, giải thưởng: Thạc sĩ
- Điện thoại liên hệ: 0969655998
- Nếu là nhóm tác giả (khai theo bảng dưới): không phải nhóm tác giả

II. Sáng kiến kinh nghiệm, cải tiến kỹ thuật, giải pháp công tác, đề tài nghiên cứu khoa học hoặc áp dụng công nghệ mới

1. Tên, lĩnh vực thực hiện sáng kiến đề nghị xem xét: "**Một số biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THCS, thành phố Hà Nội**"

2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Giáo dục và đào tạo: Quản lý giáo dục Trung học cơ sở

3. Thời gian thực hiện: từ tháng 9/ 2024 đến tháng 3/ 2025

4. Thời gian bắt đầu áp dụng: 5/9/2024

5. Phạm vi triển khai, áp dụng: đối với giáo viên và học sinh trường THCS

6. Mô tả chi tiết cụ thể nội dung của sáng kiến:

PHẦN 1. MỞ ĐẦU

1.Lý do chọn đề tài

Trường trung học cơ sở, giáo viên được tổ chức thành tổ chuyên môn theo nhóm môn học. Tổ chuyên môn là những mắt xích quan trọng trong cơ cấu tổ chức của nhà trường. Hoạt động của tổ chuyên môn góp phần quan trọng nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện học sinh. Tổ chuyên môn do Hiệu trưởng ra quyết

định thành lập, bổ nhiệm. Tổ chuyên môn bao gồm những giáo viên có cùng nhiệm vụ, phạm vi chuyên môn được đào tạo cũng như phẩm chất của họ; tổ trưởng chuyên môn có nhiệm vụ lãnh đạo tổ hoàn thành nhiệm vụ chuyên môn được giao.

Trong xu thế đổi mới giáo dục hiện nay, Đảng ta luôn khẳng định: *“Giáo dục và đào tạo có sứ mệnh nâng cao dân trí, phát triển nguồn nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, góp phần quan trọng phát triển đất nước, xây dựng nền văn hoá và con người Việt Nam”* [6]. Đồng thời, Đảng và Nhà nước ta cũng đặt nhiệm vụ phát triển giáo dục là quốc sách hàng đầu, đầu tư cho giáo dục là đầu tư cho phát triển, tạo động lực đẩy nhanh sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Một trong những nhiệm vụ, giải pháp chính là việc chuẩn hoá đội ngũ nhà giáo, phát huy vai trò của tổ chuyên môn đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp giáo dục và đào tạo trong giai đoạn cách mạng mới.

Chiến lược phát triển giáo dục giai đoạn 2011 – 2020 xác định: *“Đổi mới căn bản, toàn diện nền giáo dục Việt Nam theo hướng chuẩn hoá, hiện đại hoá, dân chủ hoá và hội nhập quốc tế, đổi mới cơ chế quản lý giáo dục, phát triển đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý là khâu then chốt”* [6]. Với chủ trương trên, các lực lượng giáo dục mà trước hết là đội ngũ giáo viên cần phải được chuẩn hoá về mọi mặt. Vì vậy, *“chuẩn hoá”* đội ngũ giáo viên, tăng cường quản lý tổ chuyên môn là một yêu cầu khách quan cần thiết đối với mỗi nhà trường trong hệ thống giáo dục quốc dân đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

Xuất phát từ vai trò tầm quan trọng của tổ chuyên môn, hoạt động tổ chuyên môn và quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THCS đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục. Từ thực tiễn hoạt động tổ chuyên môn và quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường THCS, thành phố Hà Nội thời gian qua cho thấy: những năm qua hoạt động tổ chuyên môn và quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường THCS đã thực hiện nghiêm túc quy chế, quy định của trên, hoạt động tổ chuyên môn đã đi vào nề nếp, đạt được những kết quả đáng khích lệ, đã tập trung giải quyết tốt các vấn đề về chuyên môn đã góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện ở các trường THCS. Tuy nhiên, vẫn còn một số vấn đề bất cập như: Chất lượng hoạt động tổ chuyên môn ở một số trường THCS chưa đạt được kết quả mong muốn; chưa tập trung sâu và chỉ đạo, quản lý và thực hiện chuyên môn; việc bồi dưỡng, tập huấn nâng cao trình độ chuyên môn cho tổ trưởng, tổ phó chuyên môn và giáo viên chưa được chú ý; xây dựng kế hoạch hoạt động chuyên môn và tổ chức thực hiện chưa thực sự khoa học, chất lượng sinh hoạt chuyên môn chưa cao, phương pháp quản lý tổ chuyên môn chưa thật sự đổi mới; hoạt động thanh, kiểm tra hoạt động chuyên môn chưa thường xuyên, do đó phần nào đã ảnh hưởng đến chất lượng dạy học của giáo viên; điều hành hoạt động tổ chuyên môn ở một số trường

còn lúng túng dẫn đến hiệu quả hoạt động chuyên môn chưa đáp ứng với yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

Với thực tế nhiều năm làm công tác quản lý ở Trường trung học cơ sở, quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội; bản thân thấy rõ vai trò quan trọng của các chủ thể quản lý đối với hoạt động tổ chuyên môn trong việc nâng cao chất lượng dạy học, giáo dục của nhà trường.

Từ những lý do trên, tôi đã lựa chọn đề tài: ***”Quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở, thành phố Hà Nội”*** nghiên cứu và thực nghiệm.

2. Mục đích nghiên cứu

Nghiên cứu làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn quản lý hoạt động của tổ chuyên môn các trường THCS, từ đó đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện ở nhà trường.

3. Phạm vi và đối tượng áp dụng của sáng kiến

Sáng kiến này được thiết kế để áp dụng trong các trường học ở bậc trung học cơ sở, với phạm vi nghiên cứu và triển khai cụ thể như sau:

Phạm vi: Đề tài đi sâu nghiên cứu cơ sở lý luận và cơ sở thực tiễn quản lý hoạt động của tổ chuyên môn ở các trường THCS, thành phố Hà Nội; đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

Về đối tượng: Quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở, thành phố Hà Nội đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

4. Thời gian và địa điểm áp dụng sáng kiến

Sáng kiến được áp dụng từ tháng 9 năm 2024 đến tháng 3 năm 2025

Địa điểm: trường Trung học cơ sở Tây Mỗ và một số trường THCS trong quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội.

5. Phương pháp nghiên cứu

- *Nhóm các phương pháp nghiên cứu lý luận*

Bao gồm: phân tích, tổng hợp; hệ thống hóa, khái quát hóa tài liệu, các công trình, luận văn, luận án, sách, tài liệu tham khảo, bài báo khoa học về hoạt động tổ chuyên môn, quản lý hoạt động chuyên môn ở các trường THCS.

- *Nhóm các phương pháp nghiên cứu thực tiễn*

+ Phương pháp quan sát: tiếp cận và xem xét hoạt động tổ chuyên môn và quản lý hoạt động tổ bộ môn ở 5 trường THCS quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội.

+ Phương pháp khảo sát: thông qua các phiếu hỏi về vấn đề quản lý hoạt động tổ chuyên môn đối với 52 Cán bộ quản lý, tổ trưởng, tổ phó chuyên môn và

8 chuyên viên phòng giáo dục và đào tạo; 100 giáo viên ở 8 trường THCS quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội.

+ Phương pháp xin ý kiến chuyên gia: bằng cách xin ý kiến các nhà quản lý giáo dục của Sở GD&ĐT; Phòng GD&ĐT quận Nam Từ Liêm về biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các nhà trường.

+ Phương pháp phỏng vấn: thông qua trao đổi trực tiếp với lãnh đạo, các tổ trưởng chuyên môn ở các trường trung học cơ sở quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội.

+ Phương pháp tổng hợp kinh nghiệm thực tiễn từ các báo cáo tổng kết của ngành giáo dục quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội.

+ Phương pháp xử lý số liệu bằng toán thống kê; sử dụng công thức Specrman để phân tích kết quả các số liệu khảo sát, nghiên cứu....

PHẦN 2. NỘI DUNG

1. Cơ sở lí luận viết sáng kiến

1.1.1. Tổ chuyên môn

Tổ chuyên môn là một bộ phận trong cơ cấu tổ chức của trường phổ thông với tập hợp các giáo viên cùng giảng dạy một nhóm môn học được đặt dưới sự quản lý trực tiếp của một tổ trưởng và một hoặc hai tổ phó do hiệu trưởng bổ nhiệm và giao nhiệm vụ.

Trong Điều lệ trường Trung học có quy định: "... giáo viên của Trường Trung học được tổ chức thành tổ chuyên môn hoặc nhóm môn học ở từng cấp học THPT, THCS. Mỗi tổ chuyên môn có tổ trưởng, từ một đến hai tổ phó chịu sự quản lý chỉ đạo của Hiệu trưởng, do Hiệu trưởng bổ nhiệm và giao nhiệm vụ vào đầu năm học"[2].

Tổ chuyên môn là nơi tập hợp những người có cùng nhiệm vụ, phạm vi chuyên môn, có sự tương đồng về trình độ đào tạo nên hiểu rõ được những khó khăn, thuận lợi từ đó sẽ hạn chế những khó khăn và phát huy những thuận lợi trong những hoàn cảnh cụ thể.

Tổ chuyên môn là một tập thể hạt nhân, một tế bào của hoạt động chuyên môn trong nhà trường. Ở các thể hệ giáo viên nối tiếp nhau theo thứ bậc chuyên môn, nghiệp vụ, mỗi người có thể mạnh, hạn chế riêng. Nếu tổ trưởng chuyên môn biết cách tổ chức khơi nguồn, phát huy thế mạnh, giảm bớt những hạn chế của mỗi người thì sẽ tạo dựng được môi trường hoạt động chuyên môn hữu ích nhất.

Nhiệm vụ của tổ chuyên môn trong trường Trung học cơ sở bao gồm:

Xây dựng kế hoạch hoạt động chung của tổ, hướng dẫn xây dựng và quản lý kế hoạch cá nhân của tổ viên theo kế hoạch dạy học. Tổ chức bồi dưỡng chuyên môn và nghiệp vụ; tham gia đánh giá, xếp loại các thành viên của tổ theo các quy

định của Bộ GD, ĐT; Đề xuất khen thưởng, kỷ luật đối với giáo viên; tổ chuyên môn sinh hoạt hai tuần một lần.

Việc tổ chức dạy học theo các bộ môn khoa học cơ bản dẫn đến đội ngũ giáo viên trong các trường trung học cơ sở được chia thành các tổ chuyên môn theo sự phân cấp quản lý của nhà trường.

Tổ chuyên môn trong trường THCS là diễn đàn tập trung của các giáo viên có cùng chuyên môn dạy học, là nơi thể hiện sự phối hợp thống nhất giữa những con người lao động với tính chuyên môn hóa rất cao; là nơi khai thác, phát huy những thế mạnh chuyên môn của nhiều thể hệ giáo viên khác nhau, là nơi để mỗi giáo viên có điều kiện vươn lên bậc lộ năng lực và phẩm chất sư phạm của mình. Trong đó đứng đầu mỗi tổ chuyên môn là một tổ trưởng do hiệu trưởng chỉ định và giao nhiệm vụ, chịu trách nhiệm quản lý trực tiếp và điều hành mọi hoạt động của tổ.

Tổ trưởng chuyên môn là người đóng vai trò trung tâm trong hoạt động quản lý chuyên môn của tổ; đây là một mắt xích trong hệ thống quản lý ở nhà trường; các quyết định của hiệu trưởng đều thông qua tổ trưởng để chuyển đến giáo viên. Tổ trưởng chuyên môn trực tiếp tiếp nhận các chủ trương từ hiệu trưởng để điều hành hoạt động của tổ, đồng thời cũng là người đại diện cho tổ phản ánh những ý kiến của tập thể giáo viên trong tổ đến hiệu trưởng, Ban giám hiệu nhà trường.

Tổ trưởng chuyên môn là cán bộ quản lý cấp cuối cùng trong hệ thống giáo dục, là cán bộ quản lý trong trường THCS làm việc trực tiếp dưới quyền của hiệu trưởng; chịu trách nhiệm xây dựng kế hoạch hoạt động chung của tổ; hướng dẫn xây dựng và quản lý kế hoạch cá nhân của giáo viên; tổ chức bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho giáo viên; kiểm tra đánh giá chất lượng thực hiện nhiệm vụ của giáo viên theo kế hoạch của nhà trường; đề xuất khen thưởng giáo viên.

Tổ trưởng chuyên môn là người triển khai chủ trương đổi mới về môn học và có trách nhiệm tổ chức, hướng dẫn giáo viên biến những chủ trương ấy thành hiện thực thông qua các hoạt động chuyên môn trong tổ. Để quản lý hoạt động chuyên môn, trước hết tổ trưởng chuyên môn phải là giáo viên có năng lực chuyên môn, là một trụ cột về chuyên môn, là một chuyên gia sư phạm, là người có quan hệ tốt với mọi người. Luôn nhạy bén với cái mới và có khả năng động viên khích lệ các thành viên khác trong tổ nỗ lực nâng cao chuyên môn.

Như vậy, tổ trưởng chuyên môn không chỉ có vai trò là “thợ cả” trong “tổ thợ” mà quan trọng hơn còn là người có năng lực tổ chức các hoạt động chuyên môn; biết cách làm cho tổ viên nâng cao năng lực chuyên môn, góp phần cho sự tiến bộ của bản thân và cho tập thể.

1.1.2. Hoạt động tổ chuyên môn ở các trường Trung học cơ sở

Trường THCS, tổ chuyên môn là nơi trực tiếp thực hiện mọi chủ trương,

đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước, của Bộ GD, ĐT, của Sở và Phòng GD, ĐT của địa phương, của nhà trường về giáo dục, là nơi trực tiếp thực hiện mọi quá trình tổ chức, chỉ đạo hoạt động giáo dục nhằm nâng cao chất lượng dạy và học trong nhà trường. Vì vậy, mọi hoạt động của tổ chuyên môn nếu được quản lý tốt thì sẽ nâng cao chất lượng dạy học bộ môn và chất lượng giáo dục trong nhà trường.

Từ quan niệm trên, có thể hiểu:

Hoạt động tổ chuyên môn ở các Trường THCS là việc thực hiện nhiệm vụ giáo dục, dạy học và các hoạt động giáo dục khác của giáo viên trong tổ theo quy định của nhà trường và ngành Giáo dục, Đào tạo, nhằm nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện học sinh ở nhà trường, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

Hoạt động quan trọng trong việc nâng cao chất lượng giáo dục của mỗi trường; nó đòi hỏi sự tuân thủ nội dung chương trình của Bộ GD, ĐT, đồng thời có sự vận dụng linh hoạt, sáng tạo cho phù hợp với điều kiện và tình hình học sinh ở mỗi địa phương.

Hoạt động của tổ chuyên môn trong trường Trung học cơ sở bao gồm:

Lập kế hoạch hoạt động giảng dạy của từng giáo viên của tổ chuyên môn, kế hoạch thực hiện đổi mới chương trình nội dung dạy học, giáo dục.

Tổ chức bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên để họ nắm vững nội dung sách giáo khoa và kiến thức nâng cao do bộ môn phụ trách; lập và tổ chức thực hiện kế hoạch hoạt động bồi dưỡng học sinh;

Tổ chức hoạt động đổi mới sinh hoạt chuyên môn để nâng cao năng lực dạy học, giáo dục cho giáo viên.

Tổ chức cho các thành viên trong tổ thực hiện kiểm tra, theo dõi giám sát và đánh giá lẫn nhau về hoạt động chuyên môn, sử dụng phương tiện thiết bị, đồ dùng dạy học, chuẩn bị bài dạy, soạn giáo án, ra đề kiểm tra và đánh giá kết quả học tập của học sinh;

Tổ chức các hoạt động hội giảng, thi giáo viên dạy giỏi cấp tổ để chọn giáo viên thi giáo viên dạy giỏi các cấp;

Tổ chức và động viên mọi người tham gia viết sáng kiến kinh nghiệm, ứng dụng các sáng kiến kinh nghiệm trong giáo dục, dạy học nhằm đẩy mạnh phong trào thi đua hai tốt trong nhà trường;

Tham gia vào các hoạt động chung của nhà trường như: hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp, công tác xã hội hóa giáo dục, công tác đoàn thể và các phong trào thi đua khác.

** Bối cảnh đổi mới giáo dục*

Xu thế toàn cầu hóa, hội nhập và phát triển nền kinh tế tri thức đã làm biến

đổi nhanh chóng và sâu sắc đời sống vật chất và tinh thần của xã hội, nó đã tác động đặt ra những yêu cầu đối với giáo dục ở các cấp học bậc học là phải đổi mới mục tiêu, nội dung, phương pháp giáo dục và tổ chức lại hệ thống giáo dục phù hợp với điều kiện bối cảnh mới.

Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đã và đang biến đổi sâu sắc là cơ hội để giáo dục Việt Nam đổi mới căn bản, toàn diện các yếu tố của chương trình giáo dục (nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức giáo dục), đổi mới QLGD và xây dựng một nền giáo dục tiên tiến, hiện đại đáp ứng nhu cầu của xã hội và cá nhân người học.

Nghị quyết TU 8, Khóa XI đã chỉ rõ những hạn chế, yếu kém tác động đến giáo dục nhà trường cụ thể là:

Hệ thống giáo dục và đào tạo thiếu liên thông giữa các trình độ và giữa các phương thức giáo dục, đào tạo; còn nặng lý thuyết, nhẹ thực hành.

Đào tạo thiếu gắn kết với nghiên cứu khoa học, sản xuất, kinh doanh và nhu cầu của thị trường lao động; chưa chú trọng đúng mức việc giáo dục đạo đức, lối sống và kỹ năng làm việc.

Phương pháp giáo dục, việc thi, kiểm tra và đánh giá kết quả còn lạc hậu, thiếu thực chất.

Quản lý giáo dục và đào tạo còn nhiều yếu kém.

Đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục bất cập về chất lượng, số lượng và cơ cấu; một bộ phận chưa theo kịp yêu cầu đổi mới và phát triển giáo dục, thiếu tâm huyết, thậm chí vi phạm đạo đức nghề nghiệp.

Đầu tư cho giáo dục và đào tạo chưa hiệu quả.

Chính sách, cơ chế tài chính cho giáo dục và đào tạo chưa phù hợp.

Cơ sở vật chất kỹ thuật còn thiếu và lạc hậu, nhất là ở vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn.

Những hạn chế bất cập nêu trên đã đặt ra cho yêu cầu giáo dục nhà trường trong đó có các trường THCS phải nhận thức rõ đổi mới mục tiêu, nội dung, chương trình, phương pháp và hình thức tổ chức dạy học và giáo dục đáp ứng nhu cầu xã hội trong bối cảnh đổi mới giáo dục.

Những điểm mới của chương trình bao gồm:

- + Học hết lớp 9 (THCS) học sinh có thể vào cuộc sống lao động.
- + Tích hợp ở lớp dưới, phân hoá dần ở lớp trên.
- + Tăng môn học tự chọn, giảm môn bắt buộc.
- + Trải nghiệm sáng tạo.

Yêu cầu đổi mới giáo dục khẳng định vai trò quan trọng của cán bộ quản lý giáo dục. Hoạt động tổ chuyên môn ở các trường THCS tác động đến đổi mới

tư duy của giáo viên về việc xác định mục tiêu dạy học, tổ chức các hoạt động học tập trên lớp, ở nhà; đổi mới các hình thức kiểm tra đánh giá; các biện pháp động viên khích lệ giáo viên, quyết tâm và kiên trì mới có thể thực hiện thành công công cuộc đổi mới giáo dục nước nhà.

Để quản lý việc đổi mới phương pháp dạy học có hiệu quả, chủ thể quản lý cần tập trung quản lý các nội dung chủ yếu sau:

Kế hoạch hoá và tổ chức các hoạt động của tổ chuyên môn đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

Quản lý việc bồi dưỡng và nâng cao trình độ chuyên môn cho giáo viên đáp ứng yêu cầu đổi mới PPDH.

Quản lý phối hợp sử dụng cải tiến các phương pháp dạy học truyền thống và sử dụng các phương pháp dạy học tích cực.

Quản lý việc đổi mới khâu thiết kế bài học và tổ chức các hoạt động dạy học.

Quản lý đổi mới khai thác, sử dụng CSVC và thiết bị dạy học của giáo viên.

Quản lý đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh.

Vai trò của giáo viên trong các tổ chuyên môn không chỉ truyền thụ kiến thức, mà cái chính là người tạo hứng thú học tập, hướng dẫn người học về phương pháp học tập. Người thầy còn đóng vai trò là trọng tài, cố vấn, kết luận về các cuộc tranh luận, đối thoại trò - trò, trò - thầy để khẳng định về mặt kiến thức khoa học do học sinh tự tìm ra. Người thầy là người kiểm tra, đánh giá kết quả tự học của học sinh trên cơ sở trò tự đánh giá, tự điều chỉnh. Điều này đòi hỏi người thầy không chỉ cần có kiến thức uyên thâm, có năng lực dạy học, năng lực và kỹ năng sư phạm tốt mà còn là một nhà giáo dục. Giáo viên phải biết tôn trọng ý kiến của người học, tôn trọng vai trò chủ thể của người học, biết khuyến khích họ mạnh dạn nêu ra những suy nghĩ, hiểu biết của mình và sẵn sàng trao đổi thảo luận cùng nhau trong quá trình nhận thức.

Trong đổi mới giáo dục đặt ra cho các trường THCS cần thực hiện tốt mục tiêu giáo dục cho học sinh có các phẩm chất và năng lực cụ thể:

- + 5 phẩm chất: Yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm.
- + 10 năng lực: năng lực tự chủ và tự học, năng lực giao tiếp và hợp tác, năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo, năng lực ngôn ngữ, tính toán, tìm hiểu tự nhiên và xã hội, công nghệ, tin học, thẩm mỹ, thể chất.

1.1.4. Quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường Trung học cơ sở đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục

Quản lý là một phạm trù tồn tại khách quan được ra đời từ bản thân nhu cầu của mọi chế độ xã hội, mọi quốc gia trong mọi thời đại mà qua đó có nhiều quan điểm khác nhau về quản lý:

Quản lý là chức năng của những hệ có tổ chức, với bản chất khác nhau: Sinh học, xã hội học, kỹ thuật... Nó bảo toàn cấu trúc các hệ, duy trì chế độ hoạt động. Quản lý là một tác động hợp quy luật khách quan, làm cho hệ vận động, vận hành và phát triển.

Quản lý là: phương thức tác động có chủ đích của chủ thể quản lý lên hệ thống, bao gồm các quy tắc, các ràng buộc về hành vi đối với mọi đối tượng ở các cấp trong hệ thống nhằm duy trì tính trội hợp lý của cơ cấu và đưa hệ thống sớm đạt tới mục tiêu.

Trên đây là những quan điểm khác nhau về quản lý, tuy có cách tiếp cận khác nhau nhưng nhận thấy khái niệm quản lý bao hàm chung là:

Quản lý là các hoạt động thực hiện nhằm đảm bảo hoàn thành công việc qua những nỗ lực của mọi người trong tổ chức.

Quản lý là một hoạt động thiết yếu, đảm bảo phối hợp những nỗ lực nhằm đạt được mục đích của nhóm.

Quản lý là phương thức tốt nhất để đạt được mục tiêu chung của một nhóm người, một tổ chức, một cơ quan hay nói rộng hơn là một nhà nước.

Quản lý là quá trình tác động có định hướng, có tổ chức của chủ thể quản lý đến đối tượng quản lý, thông qua các cơ chế quản lý, nhằm sử dụng có hiệu quả các nguồn lực trong điều kiện môi trường biến động để hệ thống ổn định, phát triển, đạt được những mục tiêu đã định.

Tác giả Nguyễn Ngọc Quang cho rằng: “Quản lý giáo dục thực chất là tác động đến nhà trường, làm cho nó tổ chức tối ưu được quá trình dạy học, giáo dục thể chất theo đường lối nguyên lý giáo dục của Đảng, quán triệt được những tính chất trường Trung học phổ thông xã hội chủ nghĩa Việt Nam, bằng cách đó tiến tới mục tiêu dự kiến tiến lên trạng thái chất lượng mới về chất”[31].

Tác giả Đặng Quốc Bảo quan niệm: Quản lý giáo dục theo nghĩa tổng quát là hoạt động điều hành phối hợp của các lực lượng xã hội nhằm thúc đẩy công tác đào tạo thế hệ trẻ theo yêu cầu của xã hội.

Tác giả Phạm Minh Hạc cho rằng: “Quản lý giáo dục là hệ thống tác động có mục đích, có kế hoạch, hợp quy luật của chủ thể quản lý (hệ thống giáo dục) nhằm làm cho hệ vận hành theo đường lối và nguyên tắc giáo dục của Đảng thực hiện được những tính chất của nhà trường xã hội chủ nghĩa Việt Nam, mà tiêu điểm hội tụ là quá trình dạy học - giáo dục thế hệ trẻ, đưa hệ giáo dục tới mục tiêu dự kiến tiến lên trạng thái mới về chất”[11].

Những khái niệm về quản lý giáo dục nêu trên tuy có những cách diễn đạt khác nhau nhưng nhìn chung lại có thể hiểu là sự tác động có tổ chức, có định hướng phù hợp với quy luật khách quan của chủ thể quản lý ở các cấp lên đối

tượng quản lý nhằm đưa hoạt động giáo dục của từng cơ sở và của toàn bộ hệ thống giáo dục đạt tới mục tiêu đã định.

Trong quản lý giáo dục, chủ thể quản lý ở các cấp chính là bộ máy quản lý giáo dục từ Trung ương đến Địa phương, còn đối tượng quản lý chính là nguồn nhân lực, cơ sở vật chất kỹ thuật và các hoạt động thực hiện chức năng của giáo dục đào tạo. Hiểu một cách cụ thể là:

Quản lý giáo dục là hệ thống tác động có kế hoạch, có ý tưởng, có mục đích của chủ thể quản lý đến đối tượng bị quản lý.

Quản lý giáo dục nhà trường là sự tác động lên tập thể giáo viên, học sinh và các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường, nhằm huy động họ cùng phối hợp, tác động tham gia các hoạt động giáo dục của nhà trường để đạt mục đích đã định.

Trên cơ sở lý luận chung ta thấy rằng thực chất của nội dung quản lý hoạt động dạy học của giáo viên và hoạt động học của học sinh nhằm đạt hiệu quả cao nhất trong việc hình thành toàn diện phẩm chất và năng lực học sinh.

Quản lý trường học là hoạt động của các chủ thể quản lý nhằm tập hợp vào tổ chức các hoạt động của giáo viên, học sinh các lực lượng giáo dục khác cũng như huy động tối đa các nguồn lực giáo dục để nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện ở nhà trường.

Trường học nằm trong hệ thống giáo dục quốc dân và hệ thống tổ chức xã hội, đặc điểm thể chế là có sự kết hợp chặt chẽ gắn kết hữu cơ giữa đặc điểm nhà nước và đặc điểm xã hội. Vì vậy, trường học luôn có mối quan hệ tác động qua lại với môi trường xã hội. Tác giả Đặng Quốc Bảo đã viết: Trường học là một thiết chế xã hội trong đó diễn ra quá trình đào tạo giáo dục với hoạt động tương tác của hai nhân tố “Thầy - Trò”. “Trường học là bộ phận của cộng đồng và trong guồng máy của hệ thống giáo dục quốc dân, nó là đơn vị cơ sở.

Căn cứ nhiệm vụ và quyền hạn của nhà trường được qui định trong mục 2 điều 58, chương III của Luật Giáo dục nước Cộng hoà Xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2005 sửa đổi bổ sung 2009, 2014 thì quản lý trường học trước hết là quản lý dạy và học, quản lý các hoạt động bên trong của nhà trường, đồng thời phải bao gồm việc quản lý các quan hệ giữa nhà trường và xã hội bên ngoài.

Tác giả Phạm Minh Hạc nhấn mạnh: “Quản lý nhà trường là thực hiện đường lối giáo dục của Đảng trong phạm vi trách nhiệm của mình, tức là đưa nhà trường vận hành theo nguyên lý giáo dục để tiến tới mục tiêu giáo dục, mục tiêu đào tạo đối với ngành giáo dục, với thế hệ trẻ và đối với từng học sinh”[10].

Như vậy theo chúng tôi khái niệm quản lý có thể được hiểu: Quản lý là một quá trình tác động gây ảnh hưởng của chủ thể quản lý đến khách thể quản lý nhằm đạt được mục tiêu chung. Bản chất của quản lý là một loại lao động để điều khiển

lao động xã hội ngày càng phát triển, các loại hình lao động phong phú, phức tạp thì hoạt động quản lý càng có vai trò quan trọng.

Quản lý nhà trường về bản chất là quản lý con người quản lý xã hội thu nhỏ. Trong nhà trường, hệ bị quản lý là tập thể giáo viên và tập thể học sinh, hệ quản lý là lãnh đạo nhà trường (hiệu trưởng, ban giám hiệu, tổ trưởng chuyên môn). Có thể nói rằng: quản lý nhà trường chủ yếu là tác động đến tập thể giáo viên để tổ chức và phối hợp hoạt động của họ trong quá trình giáo dục học sinh theo mục tiêu giáo dục nhà trường.

Tổ chuyên môn trong trường THCS là nơi tập hợp các giáo viên có cùng chuyên môn dạy học, với tính chuyên môn hóa rất cao, mỗi giáo viên có điều kiện vươn lên bậc năng lực và phẩm chất sư phạm của mình. Tổ trưởng chuyên môn chịu trách nhiệm trực tiếp quản lý điều hành mọi hoạt động chuyên môn của các giáo viên trong tổ.

Quản lý hoạt động tổ chuyên môn trường THCS về thực chất chính là quản lý hoạt động dạy học, hoạt động giáo dục, hoạt động sinh hoạt chuyên môn, hoạt động bồi dưỡng giáo viên, giám sát, đánh giá chất lượng hoạt động của từng giáo viên trên các mặt công tác được giáo.

Từ kết quả nghiên cứu khái quát về quản lý giáo dục, quản lý hoạt động tổ chuyên môn, có thể quan niệm:

Quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường Trung học đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục cơ sở là những tác động có mục đích, có kế hoạch của chủ thể quản lý đến toàn bộ hoạt động chuyên môn của tổ, nhằm thực hiện có nền nếp nhiệm vụ chuyên môn, góp phần nâng cao chất lượng giáo viên và học sinh ở các trường THCS đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

Từ quan niệm trên cho thấy:

Chủ thể quản lý hoạt động chuyên môn là: Hiệu trưởng, Phó hiệu trưởng, tổ trưởng, tổ phó chuyên môn ở Trường Trung học cơ sở. Mặc dù tổ trưởng là người trực tiếp nhưng không phải là duy nhất, mà dưới tổ trưởng còn có tổ phó, trên tổ trưởng còn có Hiệu trưởng và Phó hiệu trưởng cùng tham gia quản lý hoạt động tổ chuyên môn. Điều đó càng thấy rõ vai trò quan trọng của quản lý hoạt động tổ chuyên môn, cùng với nhiệm vụ mà nó phải thực hiện để nâng cao chất lượng dạy học, giáo dục của nhà trường.

Nội dung quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở Trường Trung học cơ sở gồm: quản lý kế hoạch hoạt động giảng dạy của giáo viên và của tổ chuyên môn cũng như kế hoạch đổi mới chương trình nội dung dạy học; kế hoạch bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên; hoạt động đổi mới PPDH và sinh hoạt chuyên môn của giáo viên; hoạt động kiểm tra và đánh giá chuyên môn, sử dụng phương tiện kỹ thuật

dạy học, chuẩn bị bài dạy, soạn giáo án, ra đề kiểm tra và đánh giá kết quả học tập của học sinh; hoạt động thao giảng, thi giáo viên dạy giỏi các cấp; viết sáng kiến kinh nghiệm; và các hoạt động chung của nhà trường như: giáo dục ngoài giờ lên lớp, xã hội hóa giáo dục, công tác đoàn thể và thực hiện phong trào thi đua “*Dạy tốt - Học tốt*”...

Phương pháp quản lý hoạt động của tổ chuyên môn là: tổng hợp những cách thức tiến hành hoạt động của chủ thể để thực hiện những nhiệm vụ quản lý nhằm đạt được mục tiêu quản lý. Phương pháp quản lý hoạt động của tổ chuyên môn trong nhà trường đó là phương thức tác động của người quản lý tới nhận thức, tình cảm và hành vi của các giáo viên trong tổ chuyên môn nhằm thực hiện mục tiêu nâng cao chất lượng giảng dạy - giáo dục và học tập của học sinh trong nhà trường.

1.2. Nội dung quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở

1.2.1. Quản lý thực hiện mục tiêu, nội dung chương trình hoạt động của tổ chuyên môn

Nói đến hoạt động trong Trường THCS, thì hoạt động quản lý thực hiện mục tiêu, nội dung chương trình dạy học, giáo dục là hoạt động quan trọng hàng đầu và được thực hiện một cách thường xuyên của các chủ thể quản lý; do vậy vấn đề thực hiện tốt hoặc chưa tốt nhiệm vụ này sẽ có ảnh hưởng rất lớn đến quản lý các nội dung khác cũng như chất lượng dạy học, giáo dục trong nhà trường.

Trong Luật Giáo dục 2005 sửa đổi và bổ sung năm 2009, Điều 27 có nêu: “Mục tiêu của giáo dục phổ thông là giúp học sinh phát triển toàn diện về đạo đức, trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ và các kỹ năng cơ bản, phát triển năng lực cá nhân, tính năng động và sáng tạo, hình thành nhân cách con người Việt Nam xã hội chủ nghĩa, xây dựng tư cách và trách nhiệm công dân; chuẩn bị cho học sinh tiếp tục học lên hoặc đi vào cuộc sống lao động, tham gia xây dựng và bảo vệ tổ quốc”. Cụ thể đối với bậc học THCS thì: Mục tiêu giáo dục nhằm giúp học sinh củng cố và phát triển những kết quả học tập bậc học tiểu học, nắm vững và hoàn thiện học vấn THCS theo quy định để tiếp tục học lên THPT hoặc học nghề, tham gia cuộc sống lao động. Mỗi môn học ở Trường THCS do tổ chuyên môn đảm nhiệm cũng như mỗi bài dạy của giáo viên đều có mục tiêu dạy học cụ thể. Do đó, đòi hỏi các chủ thể quản lý hoạt động tổ chuyên môn trong trường THCS phải có trách nhiệm nắm vững các mục tiêu dạy học, giáo dục, phải có kế hoạch quản lý chặt chẽ, theo dõi và đánh giá quá trình thực hiện các mục tiêu đó qua từng học kỳ, từng năm học nhằm khắc phục những hạn chế để thực hiện có hiệu quả mục tiêu dạy học, giáo dục của nhà trường.

Song song với quản lý mục tiêu dạy học, giáo dục thì các chủ thể quản lý hoạt động của tổ chuyên môn ở Trường THCS còn phải quản lý việc thực hiện nội dung, chương trình dạy học của giáo viên. Giáo dục THCS phải củng cố, phát

triển những nội dung dạy học trong chương trình bậc học THCS; nhất là phải hoàn thành có chất lượng nội dung giáo dục THCS. Bên cạnh nội dung dạy học cơ bản nhằm đảm bảo kiến thức của bậc học THCS, thì còn có những nội dung nâng cao của một số môn học để phát triển năng lực, tư duy cao và chuyên sâu nhằm phát huy tối đa năng lực đặc biệt của học sinh, do đó cũng cần phải được quản lý.

Chương trình giáo dục THCS hiện nay đã có những quy định cụ thể về chuẩn kiến thức, kỹ năng và các yêu cầu về thái độ đối với học sinh. Trong đó các môn học và hoạt động giáo dục đều có chương trình chuẩn, ngoài ra còn có chương trình nâng cao để đáp ứng nguyện vọng của học sinh. Để quản lý có kết quả tốt nội dung và chương trình dạy học, giáo dục của tổ chuyên môn ở Trường THCS, thì các chủ thể quản lý cần phải nắm vững những nội dung và chương trình đó theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, đồng thời quán triệt cho tất cả giáo viên trong tổ chuyên môn thực hiện một cách đầy đủ và nghiêm túc. Chú ý thực hiện tốt khâu quản lý chặt chẽ, theo dõi và đánh giá việc thực hiện ở tổ chuyên môn qua từng học kỳ, từng năm học để khắc phục những hạn chế nhằm thực hiện có kết quả nội dung và chương trình dạy học, giáo dục của tổ chuyên môn và của trường do tổ chuyên môn đảm nhiệm.

1.2.2. Quản lý quy chế nền nếp sinh hoạt chuyên môn

Đây là nội dung quản lý đặc biệt quan trọng trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở Trường THCS, cụ thể là:

Trong Trường THCS các chủ thể giáo dục cần chỉ đạo và quản lý tốt việc thực hiện quy chế hoạt động tổ chuyên môn, bởi vì quy chế hoạt động chuyên môn ở Trường THCS là hệ thống các quy định mang tính chuẩn mực và có tính pháp lý cao, có tác dụng hướng dẫn hoạt động dạy học, giáo dục học sinh, tạo sự nhất quán trong các hoạt động chuyên môn của tất cả giáo viên trong nhà trường; đồng thời là cơ sở vững chắc cho việc hình thành, xây dựng nền nếp, kỷ cương nhà trường, từ đó góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, và là điều kiện quan trọng để đảm bảo và nâng cao chất lượng dạy học, giáo dục của nhà trường.

Để chỉ đạo và quản lý tốt việc thực hiện quy chế hoạt động tổ chuyên môn cần tập trung vào các vấn đề như: tập trung chỉ đạo tốt việc nghiên cứu và nắm vững những vấn đề cơ bản trong chương trình, nội dung và phương pháp dạy học theo đặc thù riêng của từng bộ môn cho giáo viên; tăng cường chỉ đạo việc thực hiện đúng, đủ chương trình, kế hoạch dạy học, giáo dục học sinh cho từng khối, lớp học; đồng thời có kế hoạch theo dõi, giám sát chặt chẽ việc thực hiện của các tổ chuyên môn, nhóm chuyên môn và từng giáo viên trong nhà trường; tích cực chỉ đạo đội ngũ giáo viên đổi mới và nâng cao hiệu quả thực hiện các khâu quan trọng trong quá trình dạy học như: soạn, giảng, chấm và chữa bài tập... Các chủ

thể quản lý chuyên môn không nên quá thiên nặng về quản lý hành chính các khâu này, mà nên chú trọng đến vấn đề chất lượng thực sự của hoạt động chuyên môn.

Thực chất sinh hoạt chuyên môn ở các tổ chuyên môn, là vấn đề sinh hoạt, nghiên cứu khoa học, ở đó thể hiện được sự trao đổi, học hỏi về chuyên môn, các vấn đề được diễn ra một cách dân chủ để phát huy và nhân rộng những hiểu biết về kiến thức và kinh nghiệm về chuyên môn cho tất cả các thành viên tham gia. Theo quy định, ở Trường THCS mỗi tháng các tổ, nhóm chuyên môn sinh hoạt chuyên môn hai lần, ngoài ra ở các tổ chuyên môn còn có những buổi sinh hoạt chuyên môn khác với các hình thức như: báo cáo chuyên đề, dạy thao giảng hoặc tham gia sinh hoạt chuyên môn theo cụm trường, liên trường theo quy định riêng của ngành giáo dục ở từng địa phương.

Nội dung sinh hoạt chuyên môn cần tập trung vào những vấn đề chuyên môn như: trao đổi những vấn đề mới, khó trong nội dung chương trình dạy học; việc thiết kế giáo án theo hướng đổi mới; thảo luận để đi đến thống nhất những mục tiêu, nội dung kiến thức cơ bản và trọng tâm của từng bài dạy cho từng môn học. Hoặc thống nhất hình thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh; trao đổi, đánh giá rút kinh nghiệm các tiết dạy thao giảng được thể hiện theo hướng đổi mới phương pháp dạy học kết hợp với việc vận dụng công nghệ thông tin; trao đổi hướng xây dựng các đề tài về chuyên môn và hướng nghiên cứu khoa học của bộ môn.

Tổ trưởng chuyên môn, căn cứ vào kế hoạch năm học của nhà trường tiến hành xây dựng kế hoạch sinh hoạt chuyên môn cho tổ theo tháng, tuần và trình Ban Giám hiệu nhà trường phê duyệt, kế hoạch được công khai, thông báo đến từng nhóm chuyên môn và từng giáo viên trong tổ, đồng thời được tổ chức triển khai thực hiện. Để buổi sinh hoạt chuyên môn đạt hiệu quả và có chất lượng, thì trong kế hoạch phải xác định rõ những vấn đề trung tâm để giáo viên lưu ý nắm bắt, trao đổi bàn bạc khi tham dự sinh hoạt chuyên môn. Trong sinh hoạt chuyên môn, tổ trưởng chuyên môn là người chủ động tổ chức, điều khiển và tạo điều kiện cho mọi thành viên tham dự sinh hoạt chủ động phát biểu ý kiến, chỉ ra được những mặt làm được, chưa được theo nội dung sinh hoạt từ đó đề xuất những biện pháp khắc phục để nâng cao chất lượng hoạt động tổ chuyên môn.

1.2.3. Quản lý đổi mới phương pháp hoạt động tổ chuyên môn

Quản lý việc đổi mới hoạt động của tổ chuyên môn là nội dung then chốt trong công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở Trường THCS.

Việc đổi mới hoạt động tổ chuyên môn phải được diễn ra một cách đồng thời với đổi mới các nhân tố của quá trình dạy học như: đổi mới mục tiêu, nội dung, chương trình dạy học và hình thức tổ chức, phương tiện và đánh giá kết quả dạy học. Đổi mới phương pháp hoạt động tổ chuyên môn là nội dung bắt buộc tất

cả giáo viên trong tổ và được thực hiện một cách thường xuyên, chủ thể trực tiếp chỉ đạo đổi mới hoạt động này là cán bộ quản lý chuyên môn, do vậy để thực hiện tốt nội dung này các chủ thể quản cần quan tâm các vấn đề sau:

Tiến hành tổ chức cho giáo viên trong tổ chuyên môn học tập nghiên cứu, nắm vững định hướng đổi mới phương pháp dạy học, giáo dục làm cho tất cả giáo viên nâng cao nhận thức, thông suốt và thống nhất trong tư tưởng: đổi mới phương pháp dạy học là yêu cầu cốt lõi, quan trọng của đổi mới giáo dục; là điều kiện trực tiếp để nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường.

Công tác tổ chức, chỉ đạo các hoạt động đổi mới hoạt động của tổ chuyên môn phải được thực hiện một cách thường xuyên và liên tục và được xây dựng, thể hiện trong kế hoạch chuyên môn theo tuần, tháng, từng học kỳ và trong năm học. Nội dung các hoạt động được xác định dựa trên chương trình cụ thể của các môn học, thông thường các hoạt động đổi mới được thể hiện thông qua hình thức: dạy thao giảng, thi tay nghề giáo viên dạy giỏi, dự giờ lẫn nhau trong đội ngũ giáo viên,...

Để hoạt động đổi mới hoạt động tổ chuyên môn diễn ra thường xuyên, các chủ thể quản lý cần thực hiện tốt các khâu kiểm tra, đánh giá và rút kinh nghiệm kịp thời các hoạt động của giáo viên nhằm mục đích đưa hoạt động này đi vào nề nếp, có chiều sâu và mang tính hiệu quả cao trong việc nâng cao chất lượng hoạt động chuyên môn ở các tổ bộ môn trong nhà trường.

1.2.4. Kiểm tra, đánh giá hoạt động tổ chuyên môn

Kiểm tra, đánh giá hoạt động tổ chuyên môn là một trong những chức năng hết sức quan trọng của các chủ thể quản lý giáo dục các cấp. Thực hiện tốt hoạt động này giúp cho hoạt động quản lý ở các nhà trường được thực hiện một cách khép kín và hoàn chỉnh, qua đó giúp các chủ thể quản lý kịp thời phát hiện những hạn chế, thiếu sót trong việc thực thi nhiệm vụ của tất cả giáo viên, để có hướng điều chỉnh khắc phục bất cập, góp phần nâng cao chất lượng dạy học, giáo dục cho nhà trường.

Khi tiến hành kiểm tra, đánh giá hoạt động tổ chuyên môn, các chủ thể quản lý cần tập trung vào các vấn đề như: tiến độ thực hiện chương trình; thực hiện nội dung và kế hoạch dạy học, giáo dục; công tác soạn, giảng; hoạt động kiểm tra và đánh giá kết quả học tập của học sinh có chặt chẽ và diễn ra đúng kế hoạch, đúng qui chế hay không. Chú trọng việc biên soạn đề thi kiểm tra, hướng dẫn ôn tập cho học sinh, việc tổ chức kiểm tra, thi, chấm bài, chữa bài...

Kiểm tra hoạt động chuyên môn của giáo viên phải được tiến hành một cách thường xuyên, có thể thông báo trước hoặc đột xuất; hình thức đa dạng, cần kết hợp và gắn với hình thức dạy học khác như: dự giờ thăm lớp, kiểm tra giáo án, hồ sơ, sổ sách chuyên môn...Chú ý kiểm tra phải gắn liền với đánh giá, khi đánh giá cần chỉ

rõ ưu điểm để người được kiểm tra phát huy, chỉ rõ hạn chế, thiếu sót để khắc phục, rút kinh nghiệm kịp thời và giúp giáo viên phấn đấu vươn lên.

2. Thực trạng vấn đề

2.1. Thực trạng chất lượng sinh hoạt của tổ chuyên môn các trường trung học cơ sở

Chất lượng sinh hoạt của tổ chuyên môn quyết định đến chất lượng hoạt động của tổ chuyên môn, bởi vì chất lượng sinh hoạt chuyên môn có hiệu quả sẽ góp phần xây dựng và củng cố chất lượng tổ chuyên môn và ngược lại tổ chuyên môn vững mạnh kéo theo chất lượng sinh hoạt chuyên môn cao và hiệu quả giáo dục của nhà trường sẽ được nâng lên.

Xác định được tầm quan trọng và cần thiết của vấn đề này, trong thời gian qua lãnh đạo Sở, Phòng GD&ĐT Quận đã tập trung chỉ đạo các đơn vị trường học quan tâm chú ý đến chất lượng của nội dung sinh hoạt chuyên môn, cụ thể là: đã ban hành các văn bản chỉ đạo về cách thức tổ chức sinh hoạt chuyên môn; mở nhiều lớp tập huấn bồi dưỡng và các hội thảo, báo cáo chuyên đề về chuyên môn và nghiệp vụ cho giáo viên, qua đó đã làm chuyển biến theo chiều hướng tích cực về hoạt động chuyên môn ở các tổ chuyên môn trong các trường THCS. Điều đó, được thể hiện qua sự nhận thức và đánh giá của cán bộ quản lý giáo dục và giáo viên, có 58,24% ý kiến cho là cần thiết phải nâng cao chất lượng sinh hoạt của tổ chuyên môn và 62,35% cho là thực hiện vấn đề này là quan trọng. Tuy nhiên, việc thực hiện vấn đề này trong thực tế ở các nhà trường cũng còn tồn tại những hạn chế nhất định, bởi vì còn tới 15,88% ý kiến của cán bộ quản lý giáo dục và giáo viên không thực hiện, 22,94% đôi khi thực hiện và 34,71% cho là nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên môn có tầm quan trọng không đáng kể (quan trọng ít).

2.2. Thực trạng phát huy vai trò tự quản lý hoạt động chuyên môn

Quản lý hoạt động chuyên môn ở các trường THCS, mọi hoạt động quản lý của các cơ quan chức năng, của lãnh đạo nhà trường và của tổ chuyên môn sẽ không có hiệu quả, không đạt được mục đích mong muốn, nếu như bản thân mỗi một giáo viên không nêu cao tinh thần, ý thức trách nhiệm trong tự quản lý hoạt động chuyên môn của mình, bởi vì họ là chủ thể và là nhân tố quyết định hiệu quả của hoạt động này.

Kết quả khảo sát cho thấy: 49,41% cán bộ quản lý và giáo viên cho rằng giáo viên cần thiết phải có ý thức tự quản lý hoạt động chuyên môn, có 77,65% đã thường xuyên thực hiện việc tự quản lý hoạt động chuyên môn của mình; và 76,47% cho rằng hoạt động tự quản lý của giáo viên là quan trọng. Thể hiện qua việc giáo viên xây dựng và thực hiện đúng kế hoạch hoạt động chuyên môn cá nhân theo đúng tiến trình đã chuẩn bị. Chuẩn bị tốt về hồ sơ chuyên môn như: giáo án; kế hoạch giảng dạy; kế hoạch bồi dưỡng học sinh giỏi, phụ đạo học sinh yếu kém; kế

hoạch học tập nâng cao trình độ chuyên môn...Tuy nhiên, thực tế khảo sát cho thấy vẫn còn những mặt hạn về phía đội ngũ giáo viên ở các nhà trường thể hiện ở chỗ: chưa chủ động đổi mới phương pháp dạy học nhằm phát huy tính tích cực, chủ động sáng tạo của học sinh; chưa sử dụng thường xuyên thiết bị, đồ dùng dạy học khi lên lớp. Ngoài ra còn một số giáo viên chưa có ý thức cao trong việc tự quản lý chuyên môn, còn mang tính trung bình chủ nghĩa, ngại đổi mới và chưa tích cực trong việc nghiên cứu khoa học, viết sáng kiến kinh nghiệm về chuyên môn.... Cho nên trình độ tay nghề, nghiệp vụ sư phạm còn hạn chế ảnh hưởng đến chất lượng giáo dục của nhà trường.

2.3. Thực trạng về hoạt động thanh, kiểm tra và đánh giá hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở

Chất lượng hoạt động của các tổ chuyên môn phụ thuộc vào nhiều yếu tố, trong đó hoạt động thanh, kiểm tra và đánh giá là một trong những yếu tố có ảnh hưởng nhất định tới chất lượng hoạt động tổ chuyên môn. Để thực hiện hoạt động thanh, kiểm tra đạt được mục tiêu như mong muốn, đòi hỏi các chủ thể quản lý phải tiến hành một cách đồng bộ và có hệ thống giữa các tổ chức, các lực lượng quản lý giáo dục trong nhà trường như: Ban Giám hiệu các trường THCS phải tiến hành xây dựng và ban hành các văn bản hướng dẫn tổ chức thực hiện hoạt động thanh, kiểm tra trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn một cách chặt chẽ, thống nhất; đồng thời phải quy định rõ chức năng, nhiệm vụ và trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân tham gia thực hiện tốt công tác thanh tra, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

Kết quả khảo sát cho thấy : vì còn khá nhiều người có nhận thức chưa đúng (bình thường) về hoạt động thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn (42,94%) cho nên chất lượng hoạt động tổ chuyên môn trong những năm qua chưa đáp ứng được yêu cầu của các cấp quản lý giáo dục đối với các trường THCS. Qua khảo sát còn cho thấy, chỉ có 57,06% cán bộ quản lý và giáo viên cho là cần thiết phải tiến hành công tác thanh tra, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

Hiện nay, đứng trước sự phát triển nhanh về mọi mặt của đời sống xã hội, đã có những tác động mạnh đến quản lý hoạt động dạy học nói chung, hoạt động tổ chuyên môn nói riêng, thì vấn đề thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn lại càng trở nên quan trọng.

Trên thực tế có 75,88% cán bộ quản lý và giáo viên cho là thường xuyên thực hiện vấn đề này. Và có tới 87,06% cán bộ quản lý và giáo viên cho là thực hiện thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn là quan trọng trong các hoạt động khác của nhà trường.

Như vậy, để không ngừng hoàn thiện kinh nghiệm quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường THCS, thì hoạt động thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn phải được lãnh đạo các trường chỉ đạo một cách chặt chẽ, thực hiện có nền nếp, có kế hoạch cụ thể, và được tiến hành một cách đồng bộ, phát huy tính sáng tạo. Đồng thời, hoạt động này ở các nhà trường THCS, cần phải được tổ chức một cách chu đáo, nhằm góp phần thống nhất trong nhận thức, nâng cao ý thức trách nhiệm, bồi dưỡng một cách toàn diện cho chủ thể quản lý.

3. Giải pháp thực hiện

Biện pháp 1. Thường xuyên giáo dục nâng cao nhận thức, vai trò trách nhiệm cho các chủ thể quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở * Mục tiêu biện pháp

Nâng cao nhận thức cho các chủ thể quản lý hoạt động tổ chuyên môn có vai trò rất quan trọng trong hoạt động tổ chuyên môn và quản lý hoạt động tổ chuyên môn trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay. Thực tiễn cho thấy có nhận thức đúng thì hành động đúng hiệu quả và ngược lại. Do đó tổ chức giáo dục nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm cho các chủ thể quản lý là một biện pháp cơ bản hàng đầu, nhằm tạo cơ sở khoa học để họ thực hiện nhiệm vụ quản lý đúng chức năng và nhiệm vụ của mình bảo đảm hiệu quả và chất lượng.

**** Nội dung biện pháp***

Trang bị cho các chủ thể quản lý về kiến thức và kinh nghiệm quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

Cán bộ quản lý giáo dục ở các nhà trường cơ bản đã được đào tạo và trang bị kiến thức chuyên ngành nhất định, tuy nhiên kiến thức về quản lý giáo dục và kinh nghiệm thực tiễn quản lý hoạt động tổ chuyên môn chưa được nhiều, họ thường làm việc theo kinh nghiệm và ngại đổi mới. Vì vậy, để đội ngũ này thực hiện chức năng quản lý chuyên môn có cơ sở khoa học thì họ cần phải được bổ sung kiến thức về quản lý giáo dục một cách kịp thời thông qua các lớp bồi dưỡng, tập huấn, hoặc được tham dự các hội nghị về báo cáo chuyên đề để từ đó đúc rút những kinh nghiệm về công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn cho bản thân. Mặt khác, thực hiện tốt công tác bồi dưỡng nâng cao nhận thức, nghiệp vụ, chuyên môn sẽ giúp cho cán bộ quản lý xác định đúng chức trách, nhiệm vụ của mình trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở Trường THCS.

**** Cách thức thực hiện biện pháp***

Để đáp ứng được yêu cầu trên, ngoài việc các chủ thể quản lý phải tự tích lũy, thì nhà trường cần phải tổ chức cho họ đi tham quan học tập các điển hình

tiên tiến để học hỏi và đúc rút kinh nghiệm thực tiễn, nhất là những kinh nghiệm trong thực hiện chức trách nhiệm vụ về quản lý hoạt động tổ chuyên môn đặt ra. Kiến thức được bồi dưỡng và kinh nghiệm tích lũy của cán bộ quản lý sẽ giúp họ vận dụng vào thực tiễn mang lại chất lượng cao trong quản lý hoạt động chuyên môn.

Song song với việc được bồi dưỡng kiến thức quản lý giáo dục, thì các chủ thể quản lý cần được bồi dưỡng những kiến thức bổ trợ khác để phục vụ cho tác nghiệp của mình như: những kiến thức mới về chuyên môn, tin học và ngoại ngữ. Với những kiến thức này sẽ giúp cho các chủ thể quản lý tiếp cận được đầy đủ và kịp thời những văn bản pháp lý, những quy định mới về chuyên môn và có thể nói hiệu quả quản lý hoạt động chuyên môn sẽ cao hơn.

Chi bộ và Ban giám hiệu nhà trường phải có Nghị quyết về tổ chức giáo dục nâng cao nhận thức và ý thức, trách nhiệm cho các chủ thể trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn. Nâng cao nhận thức cho các giáo viên trong tổ chuyên môn thông qua giáo dục thái độ, trách nhiệm của mỗi giáo viên trong tổ chuyên môn nhằm phát huy tinh thần tự quản lý hoạt động chuyên môn gắn với việc thực hiện tốt chuyên môn được giao.

Hiệu trưởng, Phó hiệu trưởng và các tổ trưởng, tổ phó chuyên môn cần quán triệt và tổ chức thực hiện tốt Nghị quyết của Chi bộ trường, cụ thể hóa các chủ trương, biện pháp lãnh đạo thành những cách thức thực hiện có hiệu quả trong công tác quản lý hoạt động chuyên môn. Chú ý phát huy tính chủ động, linh hoạt, sáng tạo trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn, chú ý không được cứng nhắc và máy móc, phải xây dựng được môi trường sư phạm văn hóa và thực hiện công tác quản lý mẫu mực, nền nếp và có hiệu quả.

Lãnh đạo trường khi xây dựng kế hoạch bồi dưỡng, cần tập trung bồi dưỡng những nội dung về hệ thống lý luận, khoa học quản lý giáo dục; kiến thức quản lý; quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

Biện pháp 2. Hoàn thiện các quy chế, quy định quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở

**** Mục tiêu biện pháp***

Bổ sung và hoàn thiện các quy chế, quy định trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn có vai trò quan trọng và có tính nguyên tắc trong hoạt động quản lý chuyên môn, thực hiện tốt vấn đề này giúp cho các chủ thể quản lý có được những cơ sở pháp lý để thực thi nhiệm vụ quản lý có hiệu quả, thực hiện các tác nghiệp một cách thống nhất, không quản lý chung chung hoặc rơi vào giải quyết sự vụ riêng lẻ, bao biện, lúng túng trong cách tổ chức và điều hành hoạt động quản lý.

**** Nội dung biện pháp***

Qua khảo sát ở phần thực trạng cho thấy các quy chế, quy định về công tác quản lý nhà trường nói chung, quản lý hoạt động tổ chuyên môn nói riêng được lãnh đạo các nhà trường THCS đặc biệt quan tâm và coi trọng. Hiện nay, các trường đang duy trì quản lý hoạt động tổ chuyên môn bằng một số loại văn bản chính như sau: Quy chế đánh giá xếp loại giáo viên và học sinh; những quy định về thực hiện nhiệm vụ chuyên môn của giáo viên như: soạn giáo án, công tác giảng dạy, kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh, việc dự giờ, sinh hoạt chuyên môn, nghiên cứu khoa học bộ môn, bồi dưỡng học sinh giỏi, thi tay nghề giáo viên dạy giỏi các cấp... Các loại văn bản, quy chế, quy định trên được các cơ quan chức năng cấp trên và nhà trường xây dựng trên cơ sở thực tế hoạt động dạy học và giáo dục ở các nhà trường, thực tế cho thấy bước đầu phát huy được hiệu quả quản lý nhất định.

Đứng trước những yêu cầu của xã hội về chất lượng giáo dục trong thời kỳ mới, cùng với chủ trương đổi mới căn bản, toàn diện về giáo dục và quản lý giáo dục ở các cấp học, bậc học ở các trường THCS, cho nên hệ thống các văn bản này vẫn chưa được đầy đủ, đồng bộ và chất lượng một số văn bản, quy chế, quy định còn bộc lộ những bất cập nhất định về tính cấp thiết và khả thi. Bên cạnh đó, thì khả năng quán triệt và cụ thể hóa các hướng dẫn, quy chế, quy định của cấp trên vào thực tế quản lý hoạt động chuyên môn ở một số trường THCS trên địa bàn Quận chưa thực sự có hiệu quả. Ngoài ra, sự cụ thể hóa các quy định, quy chế về công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn còn bộc lộ những hạn chế, thiếu đồng bộ. Mặt khác, một số kế hoạch, văn bản, quy định chưa được bổ sung, sửa đổi, cập nhật kịp thời những nội dung mới; việc ban hành và tổ chức triển khai thực hiện chưa có sự thống nhất cao.

Các chủ thể quản lý cần tổ chức thực hiện có hiệu quả và hoàn thiện các quy chế, quy định trong hoạt động chuyên môn của cấp trên và của nhà trường, thông qua việc thường xuyên quán triệt và tổ chức thực hiện có hiệu quả các quy chế, quy định đó trong thực tiễn. Trong quá trình triển khai thực hiện cần chú ý rà soát đến tính hiệu quả, tính khả thi của từng loại quy chế, quy định; từ đó có hướng đề xuất bổ sung, đề nghị thay thế, nhưng phải phù hợp và đáp ứng với những quy định của Bộ, Sở, Phòng Giáo dục và Đào tạo và của nhà trường. Hệ thống quy chế, quy định trong hoạt động chuyên môn trường THCS bao gồm các loại như: Quy chế, quy định về công tác tuyển sinh; tổ chức hoạt động dạy học, giáo dục; quy chế giáo dục và quản lý trường THCS; quy định về chức trách, nhiệm vụ của các cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh trường THCS; quy định về xây dựng, quản lý nội dung, chương trình dạy học, giáo dục; quy định đổi mới phương pháp dạy học; quy định đánh giá kết quả học tập của học sinh, các quy định khác về định

mức giờ dạy, quyền lợi, chế độ của giáo viên và học sinh; quy định thực hiện nền nếp dạy và học; quy chế về thi đua, khen thưởng, kỷ luật...

Nội dung quan trọng, đòi hỏi phải được triển khai nghiêm túc và xác định trong một khoảng thời gian nhất định, đó là thường xuyên tiến hành hoàn thiện các quy chế, quy định, chỉ thị, hướng dẫn về quản lý hoạt động tổ chuyên môn. Thực hiện tốt nội dung này cần tập trung vào trí tuệ, công sức của tất cả các lực lượng và sự phân cấp trong tổ chức thực hiện trong nhà trường.

**Cách thức thực hiện biện pháp*

Chi bộ, Ban Giám hiệu nhà trường: phải quy định rõ từng loại quy chế, quy định nào cần được hoàn thiện, từ đó đưa ra yêu cầu và cách thức tiến hành. Vấn đề này cần được thực hiện một cách đồng bộ, thống nhất và có sự phân cấp rõ ràng; bằng cách thành lập và chỉ đạo các nhóm soạn thảo để tập trung trí tuệ, các lực lượng tham gia nhằm đảm bảo đạt chất lượng về nội dung, tính pháp lý và tính khả thi của các quy chế, quy định về quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

Các quy định, quy chế của cấp trên, của trường về quản lý hoạt động chuyên môn được tổ chức triển khai thực hiện cụ thể ở các tổ chuyên môn trong nhà trường, do đó tất cả các thành viên trong các tổ chuyên môn với nhiệm vụ, chức năng, quyền hạn và tính chất hoạt động chuyên môn của từng tổ chuyên môn, cần nghiên cứu, nắm vững quy chế, quy định của cấp trên và của trường về quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

Nguyên tắc bắt buộc của việc hoàn thiện hệ thống các quy chế, quy định quản lý hoạt động tổ chuyên môn là phải dựa trên những căn cứ khoa học, điều kiện thực tiễn của từng cấp học; và cần lấy ý kiến góp ý của cán bộ quản lý và giáo viên trước khi hoàn thiện bổ sung.

Để bổ sung các quy định hoạt động tổ chuyên môn, Ban giám hiệu các trường tiểu học căn cứ vào các văn bản, chỉ thị, qui định của và điều kiện thực tế của nhà trường, của địa phương để tiến hành hoàn thiện các văn bản chỉ đạo quản lý hoạt động tổ chuyên ở các trường tiểu học.

Thực hiện tốt việc điều chỉnh kịp quản lý hoạt động khi có vướng mắc bảo đảm tính thực thi và hiệu quả của các quy chế quy định hoạt động chuyên môn của tổ trong bối cảnh đổi mới giáo dục và thực hiện chuẩn hóa đội ngũ giáo viên ở các trường tiểu học.

Biện pháp 3. Kế hoạch hóa và tổ chức thực hiện hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở bảo đảm hiệu quả

** Mục tiêu biện pháp*

Kế hoạch hóa và tổ chức thực hiện kế hoạch quản lý hoạt động tổ chuyên

môn ở trường THCS có vị trí rất quan trọng, đây là chức năng quan trọng nhất trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở Trường THCS.

Trong nhà trường tổ chuyên môn có trách nhiệm tổ chức và triển khai thực hiện các hoạt động chuyên môn, thực hiện chức năng quản lý trực tiếp nhằm phát hiện những điểm mạnh, điểm yếu, những thuận lợi, khó khăn của việc thực hiện mục tiêu hoạt động tổ chuyên môn. Do vậy, để hoạt động chuyên môn đạt kết quả tốt thì các tổ chuyên môn phải tiến hành xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện nghiêm túc kế hoạch đã được phê duyệt.

** Nội dung biện pháp*

Tổ chức cho giáo viên trong tổ học tập nắm vững nội dung, nhiệm vụ năm học, nắm vững các mục tiêu của tổ chuyên môn cần đạt được, chương trình, sách giáo khoa, các quy chế về chuyên môn.

Tổ chức cho giáo viên trong tổ bàn bạc thống nhất để xây dựng kế hoạch thực hiện được mục tiêu chuyên môn mà nhà trường đã giao cho tổ chuyên môn.

Tổ chức cho giáo viên thống nhất về mục tiêu, yêu cầu của từng chương, từng bài cụ thể cho từng khối lớp; thống nhất được hoạt động chuyên môn nội, ngoại khóa, kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh; thống nhất về nội dung bồi dưỡng học sinh giỏi, phụ đạo học sinh yếu kém; thống nhất chương trình ôn tập nâng cao kiến thức cho học sinh.

Hiệu phó phụ trách chuyên môn cần phải thống nhất được với tổ chuyên môn kế hoạch và nội dung sinh hoạt tổ chuyên môn cụ thể theo từng tuần, từng tháng. Chỉ đạo việc xây dựng kế hoạch của tổ chuyên môn phải thống nhất và đan xen với kế hoạch hoạt động của các tổ chức, đoàn thể trong nhà trường để tránh tình trạng chồng chéo trong quá trình tổ chức thực hiện.

** Cách thức thực hiện biện pháp*

Vào đầu năm học, các tổ triển khai nội dung bồi dưỡng trong hè về những kiến thức mới được cập nhật và các quy chế chuyên môn của năm học do Bộ, Sở, Phòng Giáo dục, Đào tạo ban hành. Từ đó tổ trưởng cùng và các thành viên trong tổ bàn bạc dân chủ, thống nhất xây dựng kế hoạch chỉ đạo, đồng thời giám sát, kiểm tra các khâu, các bước thực hiện kế hoạch một cách thường xuyên, đảm bảo có chất lượng, đúng và phù hợp với nội dung kế hoạch đã phê duyệt.

Tổ chức tập huấn bồi dưỡng giáo viên về các chuyên đề về đổi mới phương pháp dạy học. Qua đó lựa chọn các phương pháp dạy học phù hợp với đặc thù từng môn học, đối tượng học sinh và điều kiện trường lớp cụ thể, góp phần nâng cao chất lượng dạy học.

Thống nhất thực hiện và sử dụng các phương tiện kỹ thuật dạy học hiện đại vào dạy học ở từng tổ chuyên môn ở nhà trường;

Tổ chức tốt các buổi sinh hoạt chuyên môn để giáo viên cùng nhau trao đổi, chia sẻ với nhau về các kiến thức và kinh nghiệm chuyên môn, nghiệp vụ góp phần nâng cao công tác tự học, tự bồi dưỡng cho giáo viên và xây dựng tổ chuyên môn thật sự vững mạnh.

Để công tác kế hoạch hóa được hoàn thiện, khả thi thì phải tạ ra sự đoàn kết thống nhất về nhận thức và hoạt động của từng giáo viên trong tổ chuyên môn, mọi công việc từ đầu năm đưa ra phải được bàn bạc cụ thể, dân chủ trong toàn thể Hội đồng sư phạm nhà trường. Cần chú ý các nội dung đưa vào kế hoạch phải thật chi tiết cụ thể, hơn nữa, trong quá trình thực hiện kế hoạch nếu có gì chưa phù hợp thì phải được rút kinh nghiệm, bàn bạc thống nhất để đưa ra biện pháp thực hiện phù hợp với tình hình thực tế của nhà trường.

Biện pháp 4. Chỉ đạo đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục

**** Mục tiêu biện pháp***

Đây là biện pháp quan trọng then chốt, quyết định đến hiệu quả quản lý hoạt động tổ chuyên môn trong các nhà trường. Mục đích của biện pháp này là giúp các chủ thể quản lý nắm được một cách toàn diện tất cả các hoạt động chuyên môn trong nhà trường, kịp thời phát hiện những hạn chế, bất cập, để có hướng điều chỉnh và đổi mới cách thức thực hiện nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý, chỉ đạo và điều hành.

**** Nội dung biện pháp***

Thực tiễn cho thấy, nhiệm vụ quản lý chuyên môn bao giờ cũng đặt dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo thống nhất của cấp ủy và Ban Giám hiệu nhà trường. Theo chức năng nhiệm vụ cấp ủy, chi bộ ra nghị quyết để lãnh đạo nhiệm vụ chuyên môn; Hiệu trưởng ban hành quyết định, hướng dẫn xây dựng chương trình, kế hoạch quản lý hoạt động tổ chuyên môn và giao cho Phó hiệu trưởng chuyên môn tổ chức triển khai thực hiện.

Quản lý việc thực hiện mục tiêu dạy học, giáo dục của từng khối lớp học một cách chặt chẽ và phải thường xuyên hoàn thiện nó. Bởi vì, quản lý mục tiêu dạy học, giáo dục là một quá trình gắn với những điều kiện hết sức cụ thể. Các chủ thể quản lý cần lưu ý bên cạnh sự kế thừa những giá trị tích cực trong quản lý mục tiêu dạy học, giáo dục sẵn có trước đây, thì cần mạnh dạn đổi mới cách quản lý mục tiêu theo hướng bám sát chuẩn kiến thức, kỹ năng và thái độ của cấp THCS theo quy định hiện hành của Bộ Giáo dục và Đào tạo, theo hướng bám sát với từng đối tượng học sinh của các khối lớp trong nhà trường; quy trình quản lý cũng phải được đổi mới theo hướng: lấy thước đo của công việc là chất lượng và hiệu quả.

**** Cách thức thực hiện biện pháp***

Phát huy vai trò của các chủ thể quản lý trong công tác quản lý tổ chuyên môn và quản lý chặt chẽ hoạt động chuyên môn của giáo viên.

Trong trường THCS chủ thể quản lý tổ chuyên môn là Hiệu trưởng, Phó hiệu trưởng và tổ trưởng, tổ phó các tổ chuyên môn, có nhiệm vụ và chịu trách nhiệm quản lý hoạt động chuyên môn ở tổ chuyên môn và hoạt động chuyên môn của giáo viên. Muốn vậy, các chủ thể quản lý phải dựa vào những cơ sở pháp lý, nắm vững quy chế và quy định về chuyên môn trong trường THCS; coi trọng công tác giáo dục, xây dựng động cơ, thái độ đúng đắn và thực hiện tốt việc tổ chức đánh giá, rút kinh nghiệm quản lý hoạt động chuyên môn của giáo viên.

Quản lý có hiệu quả việc thực hiện nội dung, chương trình dạy học, giáo dục học sinh ở các khối lớp. Để đáp ứng được yêu cầu này, các chủ thể quản lý cần quán triệt sâu sắc kế hoạch, nắm chắc mục đích, yêu cầu, nội dung chương trình dạy học, giáo dục học sinh, bởi vì nội dung dạy học, giáo dục học sinh ở trường THCS rất đa dạng và phong phú, được xác định rất cụ thể và khoa học theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Nâng cao chất lượng sinh hoạt tổ chuyên môn là một trong những biện pháp rất quan trọng trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THCS, với mục đích tạo cơ hội cho giáo viên có điều kiện được học hỏi, trao đổi kinh nghiệm và phương pháp giảng dạy, kiến thức chuyên môn. Thông qua thường xuyên tổ chức các buổi sinh hoạt chuyên môn định kỳ theo quy định và đột xuất sẽ đánh giá chất lượng chuyên môn của từng giáo viên, góp ý cùng tiến bộ và góp phần nâng cao trình độ chuyên môn cho giáo viên, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện ở các trường THCS.

Qua đánh giá thực tế cho thấy, hiện nay hoạt động sinh hoạt chuyên môn ở trường THCS còn đặt nặng tính hình thức và mang tính hành chính; một số cán bộ quản lý giáo dục ở các trường THCS chưa thực sự quan tâm tới hoạt động của tổ chuyên môn, chưa thật sự sát sao trong chỉ đạo các mặt hoạt động chuyên môn của tổ chuyên môn cũng như từng giáo viên trong tổ; việc sinh hoạt tổ chuyên môn đôi lúc còn hình thức, nội dung hoạt động không phong phú và hấp dẫn, mặt khác một số giáo viên nhận thức chưa đầy đủ về vai trò hoạt động tổ chuyên môn.

Thực hiện nền nếp sinh hoạt tổ chuyên môn có tác dụng to lớn làm cho giáo viên trong tổ chuyên môn có phong cách làm việc theo kế hoạch; có thói quen thực hiện đúng qui chế, quy định trong hoạt động chuyên môn; xem xét, đánh giá việc thực hiện kế hoạch công tác chuyên môn của tổ, và của từng giáo viên đồng thời bàn biện pháp thực hiện kế hoạch hoạt động chuyên môn trong thời gian tới.

Nội dung sinh hoạt tổ chuyên môn cần phong phú, đa dạng bao gồm: Nâng cao chất lượng chuyên môn của tổ, nâng cao chất lượng dạy học, giáo dục và các hoạt động ngoài giờ lên lớp của giáo viên.

Để quản lý tốt nề nếp và nội dung sinh hoạt tổ chuyên môn như trình bày trên, cần thực hiện tốt các yêu cầu sau:

Lãnh đạo nhà trường thông qua các phiên họp Hội đồng sư phạm, họp tổ chuyên môn theo định kỳ tiến hành tổ chức, triển khai cho giáo viên nghiên cứu điều lệ trường THCS, phổ biến những quy định về sinh hoạt tổ chuyên môn ngay từ đầu năm học và có kế hoạch theo dõi, kiểm tra, đánh giá việc thực hiện một cách kịp thời.

Trong vấn đề xây dựng lịch sinh hoạt tổ chuyên môn, các chủ thể quản lý xây dựng theo hướng: thực hiện theo định kỳ một cách khoa học, hợp lý và quan tâm chú ý đến phương pháp điều hành sinh hoạt; phải có sự thống nhất giữa kế hoạch và nội dung sinh hoạt chuyên môn theo từng tuần, tháng như thể hiện qua các vấn đề như: nội dung chương trình giảng dạy, các loại hồ sơ chuyên môn, phương pháp và nội dung thiết kế bài dạy thể hiện trong giáo án, quy trình đánh giá, xếp loại giờ dạy của giáo viên, nội dung đánh giá, xếp loại kết quả học tập của học sinh, hướng đổi mới phương pháp dạy học, đánh giá rút kinh nghiệm công tác bồi dưỡng học sinh giỏi và phụ đạo học sinh kém...

Biện pháp 5. Quản lý thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giáo viên trong tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở

**** Mục tiêu biện pháp***

Giáo viên giữ vai trò quyết định chất lượng của nhà trường, quản lý thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giáo viên trong tổ chuyên môn ở các trường THCS nhằm phát huy tính năng động sáng tạo trong thực hiện chuyên môn, làm cho giáo viên phát huy và cống hiến tài năng và nhiệt huyết của mình trong sự nghiệp giáo dục, tất cả vì học sinh thân yêu trong bối cảnh đổi mới giáo dục. mỗi thầy, cô giáo là tấm gương về tự học và sáng tạo.

**** Nội dung biện pháp***

Quản lý thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giáo viên trong tổ chuyên môn các trường THCS là một biện pháp chủ đạo nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy, giáo dục và các hoạt động khác của giáo viên, đảm bảo quá trình giảng dạy, giáo dục học sinh ở các trường THCS diễn ra theo đúng tiến trình và mục tiêu giáo dục ở các trường THCS. Giúp cho cán bộ quản lý giáo dục (Hiệu trưởng, hiệu phó phụ trách chuyên môn) có tầm nhìn toàn diện, đánh giá chính xác kết quả và chất lượng giảng dạy, giáo dục và các hoạt động khác của giáo viên trong tổ chuyên môn.

Quản lý thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giáo viên trong tổ chuyên môn, giúp các chủ thể quản lý xác định rõ mục đích, yêu cầu, nội dung, biện pháp quản lý, chỉ đạo việc thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giáo viên một cách hiệu quả, khắc phục được những hạn chế, bất cập khi thay đổi chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

**Cách thức thực hiện biện pháp*

Nội dung các môn học ở trường THCS được sắp xếp logic, theo trình tự, có sự điều chỉnh cân đối, hợp lý; quản lý việc thực hiện chương trình, nội dung giảng dạy của giáo viên ở các trường tiểu học đảm bảo không trùng lặp, quản lý tốt kế hoạch giảng dạy theo chương trình, nội dung môn học đã xác định theo hướng dẫn quy định. Đối với các tổ chuyên môn, triển khai thực hiện cụ thể chương trình chi tiết môn học, nội dung, kế hoạch giảng dạy; đối với từng giáo viên thực hiện tốt kế hoạch giảng dạy của nhà trường, sát thực tiễn và hiệu quả trong thực hiện nhiệm vụ GD, ĐT của Nhà trường.

Để làm tốt vấn đề này, cần có sự tập trung sức mạnh thực hiện những yêu cầu cụ thể sau:

Một là, đối với Ban Giám hiệu các trường THCS

Trên cơ sở các nghị quyết, chỉ thị, quyết định về quản lý giáo dục Phòng GD, ĐT chỉ đạo các tổ chuyên môn bảo đảm tính toàn diện, thống nhất trong công tác quản lý, phù hợp với đặc điểm, yêu cầu, nhiệm vụ của nhà trường, chỉ đạo kịp thời việc thẩm định, kiểm tra, theo dõi, rút kinh nghiệm, điều chỉnh, giải quyết những vướng mắc, bất hợp lý trong việc thực hiện; đảm bảo cho các quyết định quản lý được thực thi có hiệu quả.

Hai là, đối với Tổ chuyên môn các trường THCS quản lý việc thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy, giáo dục của giáo viên theo quy chế, quy định; trên cơ sở đó bổ sung hoàn thiện quy chế quản lý thực hiện chuyên môn của giáo viên, kiểm tra tiến độ thực hiện nhiệm vụ thông qua chất lượng chất lượng giáo dục học sinh. Thường xuyên phối hợp chặt chẽ với Ban giám hiệu nhà trường theo dõi, kiểm tra thực hiện các quyết định quản lý. Tiến hành rút kinh nghiệm kịp thời sau mỗi đợt kiểm tra, tham mưu, đề xuất với Ban Giám hiệu thực hiện có hiệu quả chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy, giáo dục học sinh của giáo viên trong tổ chuyên môn.

Ba là, đối với giáo viên trong tổ chuyên môn, nghiên cứu sâu sắc mục tiêu, chương trình giảng dạy, cụ thể hoá việc thực hiện chương trình, kế hoạch giảng dạy, giáo dục học sinh theo nhiệm vụ được giao. Quá trình thực hiện thường xuyên trao đổi, rút kinh nghiệm, phát hiện kịp thời những hạn chế, vướng mắc trong thực

hiện nhiệm vụ chuyên môn. Qua đó, giúp Nhà trường bổ sung, hoàn thiện chương trình và các quyết định quản lý, tránh được hạn chế, bất cập trong thực hiện nhiệm vụ giảng dạy và quản lý hoạt động giáo dục của tổ chuyên môn ở các trường THCS.

Biện pháp 6. Phối hợp chặt chẽ giáo dục nhà trường, gia đình, xã hội trong giáo dục học sinh ở các trường trung học cơ sở

**** Mục đích biện pháp***

Tạo ra một môi trường giáo dục lành mạnh để giáo dục và đào tạo học sinh, ngoài ra còn giúp huy động mọi nguồn lực xã hội cùng chăm lo cho giáo dục về kinh phí, lực lượng và sự phối hợp. Mặt khác, để hình thành nhân cách của học sinh không chỉ do tác động của nhà trường nói chung và của giáo viên trực tiếp dạy học nói riêng mà còn phụ thuộc vào môi trường sống, điều kiện của xã hội hoá giáo dục, huy động toàn dân chăm sóc giáo dục thế hệ trẻ. Do vậy, trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn phát huy tiềm năng của xã hội trong giáo dục nói chung và thực hiện hoạt động tổ chuyên môn ở các trường THCS trên địa bàn quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội.

**** Nội dung biện pháp***

Tổ trưởng chuyên môn phải phát huy được sức mạnh tập thể trong gia đình học sinh, các đoàn thể, tổ chức xã hội, từ đó có cái nhìn đúng đắn hơn về nhiệm vụ giáo dục thế hệ trẻ, sự liên quan mật thiết giữa gia đình - nhà trường - xã hội trong nhiệm vụ giáo dục nhân cách, đạo đức cho thế hệ trẻ, từ đó có sự phối hợp nhịp nhàng của gia đình - nhà trường- xã hội nhằm đạt tới mục tiêu chung của sự nghiệp giáo dục.

Phát huy sức mạnh, tiềm năng trí tuệ, sức lực vật chất trong nhân dân, huy động các lực lượng xã hội chăm lo cho sự nghiệp giáo dục nói chung, công tác dạy học trong nhà trường nói riêng. Phát huy nội lực của lực lượng giáo viên, học sinh, các tổ chức chính trị - xã hội, đoàn thể trong nhà trường để tạo ra tài lực, vật lực giáo dục nói chung và đồ dùng dạy học nói riêng. Phấn đấu đến năm 2020 các trường THCS trong toàn quận được trang bị cơ bản đủ về cơ sở vật chất, 95% số trường đạt tiêu chuẩn trường chuẩn Quốc gia, có đủ phương tiện kỹ thuật dạy học hiện đại để thực hiện hoạt động dạy học một cách tốt nhất, đáp ứng được các yêu cầu của *chuẩn hóa, hiện đại hóa, xã hội hóa giáo dục*. Tạo ra một xã hội học tập mà mọi người, mọi nhà đều quan tâm đến việc học tập của con em mình, đồng thời huy động toàn xã hội chăm lo cho giáo dục, nhà trường sẽ có được cơ sở vật chất tốt nhất phục vụ cho hoạt động dạy học.

**** Cách thức thực hiện biện pháp***

Để thực hiện tốt xã hội hóa đối với hoạt động dạy học ở các trường THCS, hiệu trưởng phải thực hiện tốt các biện pháp như:

Tham mưu với cấp uỷ Đảng, chính quyền địa phương trong công tác về xã hội hoá giáo dục. Vận động và tổ chức sự tham gia rộng rãi của nhân dân, của toàn xã hội ủng hộ sự nghiệp giáo dục và đào tạo. Phát huy cộng đồng trách nhiệm của các tầng lớp nhân dân đối với việc tạo ra một môi trường giáo dục lành mạnh.

Đa dạng hoá các hình thức hoạt động dạy học, mở rộng cơ hội cho các tầng lớp nhân dân tham gia chủ động và bình đẳng vào các hoạt động đó. Mở rộng các nguồn đầu tư khai thác các tiềm năng về nguồn nhân lực, vật lực, tài lực trong xã hội. Phát huy có hiệu quả các nguồn lực tạo điều kiện cho các hoạt động giáo dục - đào tạo phát triển nhanh có chất lượng cao hơn....

Thông qua các hình thức tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức về giáo dục - đào tạo đối với mọi người, mọi thành viên trong nhà trường và toàn xã hội. Thông qua hội đồng giáo dục ở địa phương, trung tâm học tập cộng đồng, hội cha mẹ học sinh, các hội khuyến học, để tuyên truyền, vận động, để khuyến khích tăng cường các hoạt động của họ nhằm tạo ra ở mỗi tổ chức có chương trình hoạt động phù hợp sát thực có hiệu quả, theo yêu cầu của hoạt động giáo dục, hoạt động dạy học của nhà trường.

Động viên, ủng hộ các chương trình hoạt động có hiệu quả của các hội khuyến học các cấp, dòng họ, truyền thống hiếu học của địa phương, truyền thống hiếu học của các gia đình tiêu biểu trong cộng đồng, trên cơ sở đó tạo ra các biện pháp nhằm tăng cường chất lượng dạy và học cho các em học sinh. Phát huy nghị quyết của Đảng “sự nghiệp giáo dục và đào tạo là sự nghiệp của Đảng, Nhà nước và của toàn dân”. Nhà nước và nhân dân cùng chung sức làm để tạo ra môi trường giáo dục lành mạnh, để tăng cường xây dựng cơ sở vật chất cho trường học khi ngân sách nhà nước chưa đủ bao cấp đủ.

Biện pháp 7. Thường xuyên kiểm tra và đánh giá hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở

**** Mục tiêu biện pháp***

Biện pháp này cần phải được thực hiện một cách xuyên suốt trong quá trình quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THCS, bởi vì chất lượng hoạt động chuyên môn phụ thuộc vào nhiều yếu tố, trong đó những tác động tích cực của công tác thanh, kiểm tra và đánh giá đóng vai trò quan trọng nhất. Mặt khác, công tác quản lý hoạt động chuyên môn diễn ra một cách liên tục và thường xuyên hàng ngày trong nhà trường, cho nên việc tiến hành thanh, kiểm tra và đánh giá được thực hiện tốt và có chất lượng về tính hiệu quả, sẽ giúp cho các chủ thể quản lý có dịp tự nhìn nhận lại công việc của mình đã thực hiện nhằm phát huy ưu điểm, khắc phục những tồn tại, hạn chế, từ đó nâng cao được hiệu quả quản lý hoạt động tổ chuyên môn.

**** Nội dung và điều kiện thực hiện***

Tăng cường hoạt động kiểm tra hoạt động chuyên môn ở các tổ chuyên môn. Bởi vì, chất lượng quản lý hoạt động chuyên môn của giáo viên cũng như các hoạt động khác của tổ chuyên môn phụ thuộc vào nhiều yếu tố, trong đó có thể nói những tác động của hoạt động của hoạt động kiểm tra, đánh giá là hết sức quan trọng. Để thực hiện tốt hoạt động này và đạt được mục tiêu quản lý mong muốn, thì đòi hỏi Sở, Phòng Giáo dục, Đào tạo, Ban Giám hiệu và tổ chuyên môn khi xây dựng kế hoạch, ban hành quy định, quy chế, hướng dẫn thực hiện công tác thanh, kiểm tra hoạt động chuyên môn phải được thống nhất một cách chặt chẽ và đồng bộ; trong đó cần lưu ý quy định rõ chức năng, trách nhiệm và nhiệm vụ của các tổ chức, cá nhân khi tham gia hoạt động.

Căn cứ vào kế hoạch năm học của nhà trường, Ban Giám hiệu và tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch thanh, kiểm tra việc thực hiện nhiệm vụ chuyên môn của tổ chuyên môn và giáo viên; đồng thời hướng dẫn giáo viên chuẩn bị đầy đủ những vấn đề cần thiết phục vụ cho công tác thanh, kiểm tra nhiệm vụ chuyên môn. Trong trường THCS, Hiệu trưởng, Phó hiệu trưởng và tổ trưởng, tổ phó chuyên môn giữ vai trò chủ trì và chịu trách nhiệm chính trong hoạt động thanh, kiểm tra chất lượng hoạt động chuyên môn của giáo viên.

Để hoạt động kiểm tra, đánh giá chuyên môn ở trường THCS đạt chất lượng tốt, thì các chủ thể quản lý cần xây dựng động cơ đúng đắn, ý thức trách nhiệm cao cho tất cả giáo viên trong thực hiện những yêu cầu của hoạt động thanh, kiểm tra chuyên môn. Nắm chắc kế hoạch kiểm tra, đánh giá hoạt động chuyên môn, kịp thời phổ biến, hướng dẫn, giúp đỡ giáo viên xây dựng kế hoạch, lựa chọn phương pháp, quản lý chặt chẽ quá trình kiểm tra hoạt động chuyên môn. Thực hiện tốt việc rút kinh nghiệm sau mỗi lần thanh, kiểm tra chuyên môn; có biện pháp xử lý kịp thời những sai phạm xảy ra; đồng thời giải đáp thỏa đáng những kiến nghị chính đáng của giáo viên, góp phần nâng cao chất lượng hoạt động chuyên môn của nhà trường.

Trong nhà trường THCS, việc kiểm tra, đánh giá các hoạt động thi, kiểm tra và đánh giá kết quả học tập của học sinh là khó khăn phức tạp nhất. Do vậy, cần thực hiện công việc này một cách chặt chẽ nghiêm túc, nhất là công tác tổ chức thi học sinh giỏi, kiểm tra định kỳ các môn học, kiểm tra học kỳ, xét công nhận tốt nghiệp THCS, thực hiện tốt yêu cầu này sẽ có tác dụng nâng cao chất lượng giáo dục cho nhà trường và tránh được bệnh thành tích trong giáo dục.

Thực hiện tốt công tác sơ, tổng kết và rút kinh nghiệm quản lý hoạt động tổ chuyên môn trong nhà trường.

Mục đích yêu cầu này là không ngừng bổ sung, chia sẻ kinh nghiệm, nâng cao chất lượng, hiệu quả quản lý hoạt động tổ chuyên môn. Thực tiễn cho thấy,

công tác sơ, tổng kết, rút kinh nghiệm công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn trường THCS, đã có được những ưu điểm cơ bản. Tuy nhiên vẫn còn những hạn chế nhất định như: còn thực hiện một cách hình thức, hiệu quả chưa cao. Do đó hoạt động hoạt động này phải được Ban Giám hiệu nhà trường chỉ đạo chặt chẽ, có kế hoạch cụ thể, thiết thực; chú ý phát huy tính dân chủ, đánh giá đúng thực trạng, xác định rõ nguyên nhân để đúc rút được những kinh nghiệm quản lý quý báu. Ngoài ra cần tổ chức chu đáo, thống nhất trong nhận thức, nâng cao ý thức trách nhiệm cho các tổ trưởng, tổ phó chuyên môn cũng như cho giáo viên trong hoạt động này; tránh những biểu hiện xuê xoa, hời hợt và hình thức.

Để thực hiện tốt vấn đề này, các chủ thể quản lý cần tập trung thực hiện nghiêm túc các biện pháp cụ thể là:

Quản triệt chủ trương, xây dựng kế hoạch và phân công chuẩn bị hội nghị một cách cụ thể, chu đáo, vận dụng linh hoạt các hình thức; trong kế hoạch cần xác định rõ mục đích, yêu cầu, nội dung, hình thức, cho từng hoạt động sơ, tổng kết.

Tổ chức tốt hội nghị sơ, tổng kết, rút kinh nghiệm hoạt động tổ chuyên môn ở cấp tổ chuyên môn và nhà trường. Trong đó đặc biệt chú ý hoạt động rút kinh nghiệm thông qua sinh hoạt chuyên môn của tổ chuyên môn và họp hội đồng nhà trường, nhằm phát huy tính dân chủ, nêu cao tinh thần tự phê bình, đánh giá chính xác nội dung hoạt động tổ chuyên môn, chỉ ra được những ưu điểm, khuyết điểm, nguyên nhân, từ đó rút ra những kinh nghiệm thiết thực.

Kết hợp tốt giữa công tác sơ kết, tổng kết quản lý hoạt động chuyên môn với các hoạt động tập huấn, rút kinh nghiệm và hoạt động kiểm tra, báo cáo tình hình dạy học, giáo dục học sinh của đội ngũ giáo viên theo định kỳ. Đồng thời, các chủ thể quản lý trên cơ sở hoạt động sơ, tổng kết, tiếp tục nghiên cứu các bài học kinh nghiệm đã đúc rút, tuyên truyền, phổ biến rộng rãi, có kế hoạch vận dụng, bổ sung trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn, cũng như thực hiện nhiệm vụ dạy học, giáo dục của nhà trường.

** Mối quan hệ giữa các biện pháp*

Có thể nói các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn là một thể thống nhất, mỗi biện pháp có một vai trò nhất định trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn, nhằm phát triển chất lượng dạy học, giáo dục ở các trường THCS. Các biện pháp đề xuất luôn có mối quan hệ biện chứng, gắn bó chặt chẽ với nhau tạo thành tính đồng bộ trong công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THCS; Tuy có tính độc lập tương đối với nhau nhưng giữa các biện pháp lại có tính liên kết gắn bó mật thiết không tách rời nhau, hình thành nên một hệ thống; các biện

pháp sẽ được phát huy hết hiệu quả của chúng nếu như được gắn chặt với nhau trong một chỉnh thể toàn vẹn và vận dụng linh hoạt.

7. Đánh giá hiệu quả áp dụng, khả năng nhân rộng của sáng kiến của sáng kiến

7.1. Đánh giá hiệu quả áp dụng của sáng kiến

7.1.1. Hiệu quả về kinh tế:

Mặc dù sáng kiến không trực tiếp tạo ra giá trị vật chất, nhưng thông qua việc **nâng cao chất lượng công tác quản lý tổ chuyên môn**, sáng kiến đã góp phần sử dụng **nguồn lực nhân sự và thời gian hiệu quả hơn**, cụ thể:

- Giảm thiểu lãng phí thời gian trong sinh hoạt tổ chuyên môn nhờ kế hoạch tổ chức khoa học, đúng trọng tâm.
- Giáo viên được hỗ trợ, bồi dưỡng chuyên môn ngay trong tổ, từ đó giảm chi phí tập huấn bên ngoài.
- Việc tăng cường chia sẻ, học hỏi kinh nghiệm giúp giáo viên nâng cao năng lực, góp phần cải thiện kết quả học tập của học sinh mà không cần tăng chi phí đầu tư.
- Hạn chế tình trạng tổ chức các buổi sinh hoạt chuyên môn hình thức, thiếu hiệu quả, qua đó tiết kiệm được nguồn lực nhà trường.

Như vậy, sáng kiến góp phần sử dụng hiệu quả kinh phí hoạt động thường xuyên của nhà trường, đồng thời mang lại giá trị kinh tế gián tiếp thông qua việc nâng cao chất lượng giáo dục mà không phát sinh thêm chi phí đáng kể.

7.1.2. Hiệu quả về văn hóa, xã hội:

Sáng kiến đã tạo ra những chuyển biến tích cực trong môi trường giáo dục, thể hiện qua:

- **Thúc đẩy tinh thần học tập, đổi mới và sáng tạo** trong đội ngũ giáo viên; tăng cường văn hóa chia sẻ, cộng tác trong tổ chuyên môn.
- Góp phần xây dựng **môi trường sư phạm tích cực**, dân chủ, nơi giáo viên được lắng nghe, được thể hiện năng lực, được phát triển nghề nghiệp.
- Tác động tích cực đến chất lượng giáo dục học sinh thông qua việc nâng cao chất lượng giảng dạy, đổi mới phương pháp, cá thể hóa học sinh.
- Góp phần thực hiện hiệu quả Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 – trong đó vai trò của tổ chuyên môn là then chốt trong việc phát triển chương trình nhà trường, đổi mới đánh giá, và phát triển năng lực học sinh.
- Nâng cao vị thế và uy tín của nhà trường trong cộng đồng nhờ vào kết quả giáo dục tốt, tạo được niềm tin từ phụ huynh và xã hội.

7.2 Đánh giá khả năng nhân rộng của sáng kiến

Các biện pháp được đề xuất trong sáng kiến có tính khả thi cao, dễ triển khai trong thực tiễn và không đòi hỏi nhiều về điều kiện cơ sở vật chất hay tài chính. Do đó, khả năng áp dụng và nhân rộng là hoàn toàn khả thi, cụ thể:

- Phù hợp với thực tiễn hoạt động giáo dục tại các trường THCS:

Các nội dung và giải pháp đưa ra bám sát chức năng, nhiệm vụ của tổ chuyên môn trong bối cảnh thực hiện Chương trình GDPT 2018. Đây là vấn đề mà hầu hết các trường đều đang quan tâm, nên dễ dàng áp dụng ở nhiều đơn vị.

- Dễ thực hiện, linh hoạt điều chỉnh:

Các biện pháp như: đổi mới nội dung sinh hoạt tổ chuyên môn, nâng cao vai trò của tổ trưởng chuyên môn, tăng cường dự giờ – rút kinh nghiệm theo hướng nghiên cứu bài học... đều có thể triển khai theo từng bước phù hợp với điều kiện của từng nhà trường.

- Có thể áp dụng ở nhiều cấp học, địa phương:

Mặc dù sáng kiến được triển khai tại một trường THCS cụ thể, nhưng hoàn toàn có thể điều chỉnh và áp dụng tại các trường THCS khác trên địa bàn thành phố Hà Nội cũng như các tỉnh, thành khác – đặc biệt là các trường có đặc điểm tương đồng về quy mô, đội ngũ và điều kiện thực tế.

- Góp phần lan tỏa mô hình quản lý hiệu quả:

Khi được áp dụng rộng rãi, sáng kiến sẽ góp phần hình thành mô hình quản lý tổ chuyên môn hiệu quả, khoa học, làm cơ sở cho việc nâng cao chất lượng giáo dục và phát triển năng lực đội ngũ giáo viên.

8. Đánh giá phạm vi áp dụng, ảnh hưởng của sáng kiến:

- Sáng kiến kinh nghiệm đã được triển khai đối các tổ chuyên môn trong nhà trường.
- Trong năm tiếp theo chúng ta có thể áp dụng kinh nghiệm này cho 100% cho các tổ chuyên môn trong trường.

9. Khả năng lan tỏa của sáng kiến:

- Sau đây là danh sách các đồng nghiệp đã áp dụng sáng kiến kinh nghiệm của tôi vào thực tế trong nhà trường là:

TT	Họ và tên	Địa chỉ	Ghi chú
1	Trịnh Thị Thanh Huyền	Tây Mỗ - Nam Từ Liêm – Hà Nội	
2	Nguyễn Thị Thu Loan	Tây Mỗ - Nam Từ Liêm – Hà Nội	
3	Nguyễn Thị Vân	Đại Mỗ - Nam Từ Liêm – Hà Nội	
4	Bùi Thị Chúc	Tây Mỗ - Nam Từ Liêm – Hà Nội	

10. Cam kết:

Tôi xin cam kết Sáng kiến này do tôi nghiên cứu và thực hiện, không sao chép nội dung và kết quả của người khác (hoặc vi phạm bản quyền tác giả). Tôi hoàn toàn

chịu trách nhiệm trước Hội đồng xét, công nhận sáng kiến các cấp về toàn bộ nội dung này./.

Thủ trưởng đơn vị xác nhận, đề nghị
(Ký tên, đóng dấu)

Người báo cáo
(Ký, ghi rõ họ và tên)

Đoàn Thị Thanh Hương

PHỤ LỤC 1

PHIẾU ĐIỀU TRA TRẮC NGHIỆM VÀ KẾT QUẢ

Phiếu số 1: PHIẾU TRƯNG CẦU Ý KIẾN

(Dành cho Cán bộ quản lý giáo dục, tổ trưởng chuyên môn và giáo viên)

Bảng 2.1 Nội dung khảo sát cán bộ quản lý giáo dục, tổ trưởng chuyên môn và giáo viên các trường THCS quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội (n=170)

S T T	Nội dung khảo sát	Tốt		Khá		Trung bình		Yếu	
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
1	Nhận thức và ý thức trách nhiệm của cán bộ QLGD tham gia quản lý hoạt động tổ chuyên môn								
2	Cán bộ QLGD thực hiện hoạt động dự giờ thăm lớp ở các nhà trường hiện nay								
3	Chất lượng sinh hoạt chuyên môn ở các tổ chuyên môn trong các nhà trường hiện nay								
4	Năng lực quản lý chuyên môn của tổ trưởng các trường THCS quận Nam Từ Liêm								
4	+ Tổ chức sinh hoạt học tập và bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho giáo viên; + Tổ chức dự giờ đánh giá, rút kinh nghiệm về chuyên môn cho giáo viên; + Tổ chức và theo dõi đánh giá hoạt động chuyên môn của giáo viên: + Tổ chức các hoạt động thao giảng, báo cáo chuyên đề, thi giáo viên dạy giỏi;								
5	Công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các nhà trường hiện nay như thế nào?								

	+ Tổ chuyên môn quản lý mục tiêu, nội dung chương trình dạy học; + Tổ chuyên môn chỉ đạo việc thực hiện quy chế, quy định về chuyên môn cho giáo viên; + Công tác thanh, kiểm tra và đánh giá các hoạt động chuyên môn.								
6	Ý kiến của đồng chí, về các chủ thể quản lý chuyên môn ở nhà trường hiện nay? + Về kiến thức quản lý chuyên môn; + Về năng lực quản lý chuyên môn.								
7	Theo đồng chí, ý thức trách nhiệm của giáo viên trong tự quản lý hoạt động chuyên môn như thế nào?								

Bảng 2.2: Tổng hợp kết quả khảo sát cán bộ quản lý giáo dục và giáo viên các trường THCS quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội về mức độ cần thiết các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn (n=170)

S T T	Nội dung khảo sát	Rất cần thiết		Cần thiết		Không cần thiết	
		SL	%	SL	%	SL	%
1	Giáo dục nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm cho các chủ thể tham gia quản lý hoạt động tổ chuyên môn						
2	Xây dựng và hoàn thiện các qui chế, quy định trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn						

3	Kế hoạch hóa việc tổ chức hoạt động của tổ chuyên môn						
4	Tổ chức, chỉ đạo và triển khai có hiệu quả nội dung quản lý hoạt động tổ chuyên môn						
5	Nâng cao chất lượng sinh hoạt của tổ chuyên môn						
6	Phát huy vai trò tự quản lý hoạt động chuyên môn của giáo viên						
7	Tăng cường thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn						

Bảng 2.3: Tổng hợp kết quả khảo sát cán bộ quản lý giáo dục và giáo viên các trường THCS quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội về mức độ quan trọng các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn (n=170)

S T T	Nội dung khảo sát	Rất quan trọng		Quan trọng		Không quan trọng	
		SL	%	SL	%	SL	%
1	Giáo dục nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm cho các chủ thể tham gia quản lý hoạt động tổ chuyên môn?						
2	Xây dựng và hoàn thiện các qui chế, quy định trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn?						
3	Kế hoạch hóa việc tổ chức hoạt động của tổ chuyên môn?						
4	Tổ chức, chỉ đạo và triển khai có hiệu quả nội dung						

	quản lý hoạt động tổ chuyên môn?						
5	Nâng cao chất lượng sinh hoạt của tổ chuyên môn?						
6	Phát huy vai trò tự quản lý hoạt động chuyên môn của giáo viên?						
7	Thường xuyên thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn?						

Bảng 2.4: Kết quả khảo sát cán bộ quản lý giáo dục và giáo viên các trường THCS quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội về mức độ thực hiện các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn (n=170)

S T T	Nội dung khảo sát	Thường xuyên		Đôi khi		Không thực hiện	
		SL	%	SL	%	SL	%
1	Giáo dục nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm cho các chủ thể tham gia quản lý hoạt động tổ chuyên môn						
2	Xây dựng và hoàn thiện các qui chế, quy định trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn						
3	Kế hoạch hóa việc tổ chức hoạt động của tổ chuyên môn						
4	Tổ chức, chỉ đạo và triển khai có hiệu quả nội dung quản lý hoạt động tổ chuyên môn						
5	Nâng cao chất lượng sinh hoạt của tổ chuyên môn						

6	Phát huy vai trò tự quản lý hoạt động chuyên môn của giáo viên						
7	Thường xuyên thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn						

Bảng 3.2. Kết quả khảo nghiệm về tính khả thi của 7 biện pháp

Tên biện pháp	Rất khả thi	Khả thi	Không khả thi	Điểm TB	Thứ bậc
BP1: Tổ chức nâng cao nhận thức cho các chủ thể quản lý hoạt động tổ chuyên môn	50	32	18	2.32	5
BP 2: Bổ sung và hoàn thiện các qui chế, quy định trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn	57	35	8	2.49	2
BP 3: Chỉ đạo xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch quản lý hoạt động tổ chuyên môn	59	35	6	2.53	1
BP4: Chỉ đạo đổi mới nội dung, phương pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn	55	32	13	2.42	3
BP5: Phát huy vai trò tự quản lý hoạt động chuyên môn của giáo viên trong tổ chuyên môn	51	33	16	2.35	4
BP6: Tạo môi trường giáo dục phát huy vai trò của nhà trường, gia đình, xã hội trong hoạt động của tổ trưởng chuyên môn	48	30	12	2.16	7
BP7: Thường xuyên thanh, kiểm tra và đánh giá hoạt động tổ chuyên môn	49	31	20	2.29	6
Trung bình chung				2.32	

Phiếu số 03: PHIẾU TRƯNG CẦU Ý KIẾN CHUYÊN GIA

Xin đồng chí cho biết ý kiến của mình về tính cần thiết và tính khả thi của các “*Quản lý hoạt động tổ chuyên môn các trường THCS quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục*” bằng cách đánh dấu “X” vào một trong các ô ở cột bên phải mà đồng chí cho là thích hợp.

T T	Biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở trường THCS	Tính cần thiết			Tính khả thi		
		Rất cần thiết	Cần thiết	Không cần thiết	Rất khả thi	Khả thi	Không khả thi
1	Tổ chức nâng cao nhận thức cho các chủ thể quản lý hoạt động tổ chuyên môn						
2	Chỉ đạo xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch quản lý hoạt động tổ chuyên môn						
3	Bổ sung và hoàn thiện các qui chế, quy định trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn						
4	Chỉ đạo đổi mới nội dung, phương pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn						
5	Phát huy vai trò tự quản lý hoạt động chuyên môn của giáo viên trong tổ chuyên môn						
6	Tạo môi trường giáo dục phát huy vai trò của nhà trường, gia đình, xã hội trong hoạt động của tổ trưởng chuyên môn						
7	Thường xuyên thanh, kiểm tra và đánh giá hoạt động tổ chuyên môn						

Ngoài các biện pháp đã nêu trên, xin đồng chí có thể cho biết thêm một số biện pháp theo ý kiến của mình:

.....
.....

Thông tin cá nhân:

- Họ và tên:.....(có thể không ghi)

- Chức vụ:.....Đơn vị công tác.....

Xin chân thành cảm ơn sự cộng tác của đồng chí.

Phụ lục 2: BẢNG TỔNG HỢP KẾT QUẢ ĐIỀU TRA, KHẢO SÁT

Bảng 2.1 Tổng hợp kết quả khảo sát cán bộ quản lý giáo dục, tổ trưởng chuyên môn và giáo viên các trường THCS quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội (n=170)

S T T	Nội dung khảo sát	Tốt		Khá		Trung bình		Yếu	
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
1	Nhận thức và ý thức trách nhiệm của cán bộ QLGD tham gia quản lý hoạt động tổ chuyên môn	55	32,35	111	65,29	3	1,78	0	
2	Cán bộ QLGD thực hiện hoạt động dự giờ thăm lớp ở các nhà trường hiện nay	57	33,53	108	63,52	5	2,94	0	
3	Chất lượng sinh hoạt chuyên môn ở các tổ chuyên môn trong các nhà trường hiện nay	67	39,41	97	56,06	6	3,53	0	
4	Năng lực quản lý chuyên môn của tổ trưởng các trường THCS quận Nam Từ Liêm	78	45,88	87	51,18	7	4,12	0	
4	+ Tổ chức sinh hoạt học tập và bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho giáo viên;	65	38,23	82	48,23	17	10,0	6	3,53
	+ Tổ chức dự giờ đánh giá, rút kinh nghiệm về chuyên môn cho giáo viên;	59	34,70	85	50,00	19	11,17	7	4,13
	+ Tổ chức và theo dõi đánh giá hoạt động chuyên môn của giáo viên;	38	22,35	105	61,76	18	10,59	9	5,29
	+ Tổ chức các hoạt động thao giảng, báo cáo chuyên đề, thi giáo viên dạy giỏi;	31	18,23	120	70,59	13	7,65	5	2,94
5	Công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các nhà trường hiện nay như thế nào?								
	+ Tổ chuyên môn quản lý mục tiêu, nội dung chương trình dạy học;	75	41,12	85	50,00	10	5,89	0	
	+ Tổ chuyên môn chỉ đạo việc thực hiện quy chế, quy định về chuyên môn cho giáo viên;	27	15,88	47	27,65	89	52,35	7	4,12
	+ Công tác thanh, kiểm tra và đánh giá các hoạt động chuyên môn.	21	12,35	53	31,18	87	51,18	9	5,29

6	Ý kiến của đồng chí, về các chủ thể quản lý chuyên môn ở nhà trường hiện nay?								
	+ Về kiến thức quản lý chuyên môn;	43	25,29	101	59,41	26	15,34	0	
	+ Về năng lực quản lý chuyên môn.	47	27,65	100	58,82	23	13,53	0	
7	Theo đồng chí, ý thức trách nhiệm của giáo viên trong tự quản lý hoạt động chuyên môn như thế nào?	34	20,00	40	23,53	83	48,82	13	7,64

Bảng 2.2: Tổng hợp kết quả khảo sát cán bộ quản lý giáo dục và giáo viên các trường THCS quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội về mức độ cần thiết các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn (n=170)

S T T	Nội dung khảo sát	Rất cần thiết		Cần thiết		Không cần thiết	
		SL	%	SL	%	SL	%
1	Giáo dục nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm cho các chủ thể tham gia quản lý hoạt động tổ chuyên môn	103/170	60,659	67/170	34,41	0	0
2	Xây dựng và hoàn thiện các qui chế, quy định trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn	69/170	40,59	94/170	55,29	7/170	4,12
3	Kế hoạch hóa việc tổ chức hoạt động của tổ chuyên môn	89/170	52,35	63/170	37,06	18/170	10,59
4	Tổ chức, chỉ đạo và triển khai có hiệu quả nội dung quản lý hoạt động tổ chuyên môn	114	67,06	48/170	28,24	8/170	4,70

5	Nâng cao chất lượng sinh hoạt của tổ chuyên môn	99/170	58,24	62	37,05	9/170	4,71
6	Phát huy vai trò tự quản lý hoạt động chuyên môn của giáo viên	84/170	49,41	71/170	41,76	15/170	8,83
7	Tăng cường thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn	97/170	57,06	73/170	42,94	0	0

Bảng 2.3: Tổng hợp kết quả khảo sát cán bộ quản lý giáo dục và giáo viên các trường THCS quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội về mức độ quan trọng các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn (n=170)

S T T	Nội dung khảo sát	Rất quan trọng		Quan trọng		Không quan trọng	
		SL	%	SL	%	SL	%
1	Giáo dục nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm cho các chủ thể tham gia quản lý hoạt động tổ chuyên môn?	126/170	74,12	35/170	20,59	9/170	5,19
2	Xây dựng và hoàn thiện các qui chế, quy định trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn?	135/170	79,41	31/170	18,24	4/170	2,35
3	Kế hoạch hóa việc tổ chức hoạt động của tổ chuyên môn?	103/170	60,59	63/170	37,06	4/170	2,35
4	Tổ chức, chỉ đạo và triển khai có hiệu quả nội dung quản lý hoạt động tổ chuyên môn?	124/170	72,94	29/170	17,06	17/170	10,00
5	Nâng cao chất lượng sinh hoạt của tổ chuyên môn?	106/170	62,35	59/170	34,71	5/170	2,94
6	Phát huy vai trò tự quản lý hoạt động chuyên môn của giáo viên?	130/170	76,47	29/170	17,06	11/170	6,47

7	Thường xuyên thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn?	148/170	87,06	13/170	7,65	9/170	5,29
---	--	---------	-------	--------	------	-------	------

Bảng 2.4: Tổng hợp kết quả khảo sát cán bộ quản lý giáo dục và giáo viên các trường THCS quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội về mức độ thực hiện các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn (n=170)

S T T	Nội dung khảo sát	Thường xuyên		Đôi khi		Không thực hiện	
		SL	%	SL	%	SL	%
1	Giáo dục nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm cho các chủ thể tham gia quản lý hoạt động tổ chuyên môn	130/170	76,47	35/170	20,59	5/170	2,94
2	Xây dựng và hoàn thiện các qui chế, quy định trong quản lý hoạt động tổ chuyên môn	114/170	67,06	48/170	28,24	8/170	4,70
3	Kế hoạch hóa việc tổ chức hoạt động của tổ chuyên môn	122/170	71,76	29/170	17,06	19/170	11,18
4	Tổ chức, chỉ đạo và triển khai có hiệu quả nội dung quản lý hoạt động tổ chuyên môn	127/170	74,71	29/170	17,06	14/170	8,23
5	Nâng cao chất lượng sinh hoạt của tổ chuyên môn	104/170	61,18	39/170	22,94	27/170	15,88
6	Phát huy vai trò tự quản lý hoạt động chuyên môn của giáo viên	132/170	77,65	27	15,88	11/170	6,47
7	Thường xuyên thanh, kiểm tra và đánh giá công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn	129/170	75,88	23/170	13,53	18/170	10,59

Phụ lục 3: BẢNG TỔNG HỢP KẾT QUẢ KHẢO NGHIỆM**Bảng 3.1. Kết quả khảo nghiệm về tính cần thiết của 7 biện pháp đề xuất**

Biện pháp	Rất cần	Cần thiết	Không cần	Điểm trung bình	Thứ bậc
BP1: Thường xuyên giáo dục nâng cao nhận thức, vai trò trách nhiệm cho các chủ thể quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở	60	32	8	2.52	4
BP 2: Hoàn thiện các qui chế, quy định quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở	62	32	6	2.56	2
BP3: Kế hoạch hóa và tổ chức thực hiện hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở đảm bảo hiệu quả	61	39	0	2.61	1
BP4: Chỉ đạo đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục	59	32	9	2.50	5
BP 5: Quản lý thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giáo viên trong tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở	60	33	7	2.53	3
BP 6: Phối hợp chặt chẽ giáo dục nhà trường, gia đình, xã hội trong giáo dục học sinh ở các trường trung học cơ sở	54	36	10	2.44	7
BP 7: Thường xuyên kiểm tra và đánh giá hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở	57	34	9	2.48	6
Trung bình chung				2.52	

Bảng 3.2. Kết quả khảo nghiệm về tính khả thi của 7 biện pháp

Tên biện pháp	Rất khả thi	Khả thi	Không khả thi	Điểm TB	Thứ bậc
BP1: Thường xuyên giáo dục nâng cao nhận thức, vai trò trách nhiệm cho các chủ thể quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở	50	32	18	2.32	5
BP 2: Hoàn thiện các qui chế, quy định quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở	57	35	8	2.49	2
BP3: Kế hoạch hóa và tổ chức thực hiện hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở bảo đảm hiệu quả	59	35	6	2.53	1
BP4: Chỉ đạo đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục	55	32	13	2.42	3
BP 5: Quản lý thực hiện chương trình, nội dung, kế hoạch giảng dạy của giáo viên trong tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở	51	33	16	2.35	4
BP 6: Phối hợp chặt chẽ giáo dục nhà trường, gia đình, xã hội trong giáo dục học sinh ở các trường trung học cơ sở	48	30	12	2.16	7
BP 7: Thường xuyên kiểm tra và đánh giá hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở	49	31	20	2.29	6
Trung bình chung				2.37	

Bảng 3.3. So sánh tương quan giữa tính cần thiết và tính khả thi của 7 biện pháp đề xuất.

TT	Tính cần thiết		Tính khả thi		D	D ²
	Điểm trung bình	Thứ bậc	Điểm trung bình	Thứ bậc		
BP1	2.52	4	2.32	5	-1	1
BP2	2.61	1	2.53	1	0	0

BP3	2.56	2	2.49	2	0	0
BP4	2.50	5	2.42	3	2	4
BP5	2.53	3	2.35	4	-1	1
BP6	2.44	7	2.16	7	0	0
BP7	2.48	6	2.29	6	0	0
TBC	2.52		2.32			

PHỤ LỤC 2

HÌNH ẢNH MINH HỌA

TÀI LIỆU THAM KHẢO

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình Giáo dục phổ thông tổng thể*, Ban hành theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018.
2. Phan Quỳnh Anh (2000), *Hoàn thiện một số biện pháp quản lý chuyên môn của Hiệu trưởng trường THCS Dân lập thành phố Hà Nội*, Luận văn Thạc sĩ Quản lý giáo dục.
3. Nguyễn Đức Chính (2020), *Phát triển năng lực cho học sinh thông qua hoạt động trải nghiệm*, NXB Giáo dục Việt Nam.
4. Nguyễn Thị Mai Hương (2021), *Ứng dụng công nghệ trong quản lý hoạt động giáo dục*, Tạp chí Quản lý Giáo dục, số 25.
5. Trần Thị Thu Hà (2022), *Mô hình tổ chức hoạt động trải nghiệm hướng nghiệp hiệu quả trong trường THCS*, Tạp chí Giáo dục và Xã hội.
6. Nguyễn Văn Lợi (2019), *Giáo dục hướng nghiệp trong nhà trường phổ thông hiện nay*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
7. Bộ Giáo dục và Đào tạo, Tài liệu tập huấn giáo viên cốt cán môn Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp – lớp 6, 7, 8, 9 (2020-2023).
8. Lê Đình Trung – Phạm Thị Thanh Hội (2016), *Dạy học theo định hướng hình thành và phát triển năng lực người học ở Trường phổ thông*, Nxb Đại học Sư phạm, Hà Nội.
9. Thái Duy Tuyên (2011), *Phương pháp dạy học truyền thống và đổi mới*, Nxb Giáo dục, Hà Nội.

